ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 19ης Οκτωβρίου 2005 *

Στην υπόθεση T-415/03,

Cofradía de pescadores de «San Pedro» de Bermeo, με έδρα το Bermeo (Ισπανία), και οι άλλοι ενάγοντες, τα ονόματα των οποίων περιλαμβάνονται σε παράρτημα της παρούσας αποφάσεως, εκπροσωπούμενοι από τους δικηγόρους E. Garayar Gutiérrez, G. Martínez-Villaseñor, A. García Castillo και M. Troncoso Ferrer,

ενάγοντες,

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, εκπροσωπούμενου από την M. Balta και τον F. Florindo Gijón,

εναγομένου,

υποστηριζομένου από την

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη αρχικώς από τον T. van Rijn και την S. Pardo Quintillán, κατόπιν από τους T. van Rijn και F. Jimeno Fernández, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

και τη

Γαλλική Δημοκρατία, εκπροσωπούμενη από τον G. de Bergues και την A. Colomb, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνουσες,

που έχει ως αντικείμενο αγωγή αποζημιώσεως με σκοπό την αποκατάσταση της ζημίας που φέρονται ότι υπέστησαν οι ενάγοντες κατόπιν της εγκρίσεως εκ μέρους του Συμβουλίου παραχωρήσεως προς τη Γαλλική Δημοκρατία μέρους της χορηγηθείσας στην Πορτογαλική Δημοκρατία ποσοστώσεως για τον γαύρο,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Jaeger, πρόεδρο, V. Tiili και M. O. Czúcz, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συνεδριάσεως της 17ης Μαρτίου 2005,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο και ιστορικό της διαφοράς

1. *Συνολικά επιτρεπόμενα αλιεύματα*

1 Το άρθρο 161, παράγραφος 1, στοιχείο στ΄, της πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας και προσαρμογών των Συνθηκών (ΕΕ 1985, L 302, σ. 23, στο εξής: πράξη προσχωρήσεως) χορηγήθηκε στο Βασίλειο της Ισπανίας το 90 % του συνόλου των επιτρεπομένων αλιευμάτων (total admissible des captures, στο εξής: TAC) γαύρου της ζώνης VIII του Διεθνούς Συμβουλίου Εξερευνήσεως της Θάλασσας (Conseil international d'exploration de la mer, στο εξής: ζώνη CIEM VIII), ήτοι τον κόλπο της Cascogne, ενώ το 10 % χορηγήθηκε στη Γαλλική Δημοκρατία. Επιπλέον, σύμφωνα με την αρχή της σχετικής σταθερότητας των αλιευτικών δραστηριοτήτων κάθε κράτους μέλους για κάθε συγκεκριμένο απόθεμα (στο εξής: αρχή της σχετικής σταθερότητας), που έθεσε, για πρώτη φορά, το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 170/83 του Συμβουλίου, της 25ης Ιανουαρίου 1983, περί θεσπίσεως κοινοτικού καθεστώτος διατηρήσεως και διαχειρίσεως των αλιευτικών πόρων (ΕΕ L 24, σ. 1), το TAC γαύρου των ζωνών CIEM IX και X του Διεθνούς Συμβουλίου της Θάλασσας (στο εξής: αντιστοίχως: ζώνη CIEM IX και ζώνη CIEM X) και της ζώνης 34.1.1 της Επιτροπής Αλιείας για τον Κεντροανατολικό Ατλαντικό (Comité des pêches de l'Atlantique Centre-Est, στο εξής: Copace 34.1.1), που βρίσκονται δυτικά και νοτιοδυτικά της Ιβηρικής Χερσονήσου, κατανεμήθηκαν μεταξύ του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, που έλαβαν, περίπου το 48 % και το 52 % αντιστοίχως.

2 Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 3760/92 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1992, για τη θέσπιση κοινοτικού συστήματος για την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια (ΕΕ L 389, σ. 1), που θεσπίστηκε βάσει του άρθρου 43 της Συνθήκης ΕΚ, προβλέπει, σύμφωνα με το άρθρο του 2, παράγραφος 1:

«Οι γενικοί στόχοι της κοινής αλιευτικής πολιτικής όσον αφορά τις δραστηριότητες εκμετάλλευσης είναι η προστασία και διατήρηση των διαθεσίμων και προσιτών ζώντων θαλάσσιων υδρόβιων πόρων και η καθιέρωση της ορθολογικής και υπεύθυνης εκμετάλλευσής τους, σε διαρκή βάση, υπό οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες κατάλληλες για τον τομέα, λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις της στο θαλάσσιο οικοσύστημα και ιδίως τις ανάγκες τόσο των παραγωγών όσο και των καταναλωτών.

Για τον σκοπό αυτό θεσπίζεται κοινοτικό σύστημα διαχείρισης των δραστηριοτήτων εκμετάλλευσης, το οποίο πρέπει να επιτρέψει να επιτευχθεί, σε μόνιμη βάση, ισορροπία μεταξύ των πόρων και της εκμετάλλευσης στις διάφορες περιοχές αλιείας.»

3 Το άρθρο 4 του κανονισμού 3760/92 προβλέπει:

«1. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ορθολογική και υπεύθυνη εκμετάλλευση των πόρων σε σταθερή βάση το Συμβούλιο, ενεργώντας, εκτός των περιπτώσεων που προβλέπεται άλλως, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 43 της Συνθήκης, θεσπίζει κοινοτικά μέτρα που καθορίζουν τους όρους για την πρόσβαση στα ύδατα και τους πόρους και για την άσκηση των δραστηριοτήτων εκμετάλλευσης. Τα μέτρα αυτά εκπονούνται υπό το φως των διαθέσιμων βιολογικών, κοινωνικοοικονομικών και τεχνικών αναλύσεων, και ιδίως των εκθέσεων που συντάσσει η επιτροπή η οποία προβλέπεται στο άρθρο 16.

2. Οι διατάξεις αυτές μπορούν, ιδίως, να περιλαμβάνουν μέτρα που αποσκοπούν, για κάθε τύπο αλιείας ή ομάδα τύπων αλιείας:

[...]

β) στον περιορισμό των ποσοστών εκμετάλλευσης·

γ) στον καθορισμό ποσοτικών ορίων αλιευμάτων·

[...]»

4 Το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 3760/92 προβλέπει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 4, το ποσοστό εκμεταλλεύσεως μπορεί να ρυθμίζεται με περιορισμό, για τη συγκεκριμένη περίοδο, του όγκου των επιτρεπομένων αλιευμάτων και, εάν απαιτείται, της αλιευτικής προσπάθειας.

5 Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 4, σημεία i και ii, του ιδίου κανονισμού, το Συμβούλιο, με ειδική πλειοψηφία και ύστερα από πρόταση της Επιτροπής, καθορίζει για κάθε τύπο αλιείας ή ομάδα τύπων αλιείας, κατά περίπτωση, το ΤΑC ή/και της συνολικής επιτρεπόμενης αλιευτικής προσπάθειας, σε πολυετή βάση, εάν χρειάζεται, και κατανέμει τις αλιευτικές δυνατότητες μεταξύ των κρατών μελών με τρόπο που να εξασφαλίζει για κάθε κράτος μέλος σχετική σταθερότητα των αλιευτικών δραστηριοτήτων για κάθε συγκεκριμένο απόθεμα. Ωστόσο, κατόπιν αιτήσεως των άμεσα ενδιαφερομένων κρατών μελών, μπορεί να ληφθεί υπόψη η εξέλιξη των μικροποσοστώσεων και των τακτικών ανταλλαγών ποσοστώσεων από το 1983, συνυπολογιζομένης δεόντως της συνολικής ισορροπίας των μεριδίων.

6 Η ενδέκατη έως και δέκατη τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 3760/92 προσδιορίζουν την αρχή της σχετικής σταθερότητας ως εξής:

«εκτιμώντας ότι, για τους τύπους των πόρων, για τους οποίους πρέπει να περιορισθεί ο ρυθμός εκμετάλλευσης, θα πρέπει να θεσπιστούν αλιευτικές δυνατότητες υπό τη μορφή αλιευτικών διαθεσιμοτήτων για τα κράτη μέλη, χορηγούμενες υπό μορφή ποσοστώσεων και, όπου αυτό είναι αναγκαίο, ως αλιευτικές προσπάθειες·

ότι η διατήρηση και η διαχείριση των πόρων πρέπει να συμβάλει στη μεγαλύτερη σταθερότητα των αλιευτικών δραστηριοτήτων και πρέπει να εκτιμάται βάσει μιας ενδεικτικής κατανομής, η οποία θα αντανακλά τους προσανατολισμούς του Συμβουλίου·

ότι [...] η σταθερότητα αυτή, λαμβανομένης υπόψη της προσωρινότητας των αποθεμάτων από βιολογική άποψη, πρέπει να διασφαλίζει τις ειδικές ανάγκες των περιοχών, των οποίων οι πληθυσμοί εξαρτώνται κυρίως από την αλιεία και τις συναφείς δραστηριότητες [...]·

ότι, συνεπώς, η επιδιωκόμενη σχετική σταθερότητα πρέπει να εννοηθεί κατ' αυτήν την έννοια».

7 Βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 3760/92, το Συμβούλιο καθόρισε το ΤΑC ορισμένων αλιευτικών αποθεμάτων για τα έτη 1995-2001 θεσπίζοντας τους ακόλουθους κανονισμούς:

— κανονισμός (ΕΚ) 3362/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1994, περί καθορισμού, για ορισμένα αποθέματα ιχθύων και ομάδες αποθεμάτων ιχθύων,

των συνολικών επιτρεπομένων αλιευμάτων (ΤΑC) για το 1995, καθώς και ορισμένων όρων υπό τους οποίους είναι δυνατόν να αλιεύονται (ΕΕ L 363, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε, μεταξύ άλλων, με τον κανονισμό 746/95 του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 1995) (ΕΕ L 74, σ. 1)·

— κανονισμός (ΕΚ) 3074/95 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1995, περί καθορισμού, για ορισμένα αποθέματα ιχθύων και ομάδες αποθεμάτων ιχθύων, των συνολικών επιτρεπομένων αλιευμάτων (ΤΑC) για το 1996, καθώς και ορισμένων όρων υπό τους οποίους είναι δυνατόν να αλιεύονται (ΕΕ L 330, σ. 1)

— κανονισμός (ΕΚ) 390/97 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1996, περί καθορισμού, για ορισμένα αποθέματα ιχθύων και ομάδες αποθεμάτων ιχθύων, των συνολικών επιτρεπομένων αλιευμάτων (ΤΑC) για το 1997 καθώς και ορισμένων όρων υπό τους οποίους είναι δυνατόν να αλιεύονται (ΕΕ L 1997, L 66, σ. 1)·

— κανονισμός (ΕΚ) 45/98 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1997, περί καθορισμού, για ορισμένα αποθέματα ιχθύων και ομάδες αποθεμάτων ιχθύων, των συνολικών επιτρεπομένων αλιευμάτων (ΤΑC) για το 1998 καθώς και ορισμένων όρων υπό τους οποίους είναι δυνατόν να αλιεύονται (ΕΕ 1998, L 12, σ. 1)·

— κανονισμός (ΕΚ) 48/1999 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1998, περί καθορισμού, για ορισμένα αποθέματα ιχθύων και ομάδες αποθεμάτων ιχθύων, των συνολικών επιτρεπομένων αλιευμάτων (ΤΑC) για το 1999 καθώς και ορισμένων όρων υπό τους οποίους είναι δυνατόν να αλιεύονται (ΕΕ 1999, L 13, σ. 1)·

— κανονισμός (ΕΚ) 2742/1999, της 17ης Δεκεμβρίου 1999, περί καθορισμού, για το 2000, για ορισμένα αποθέματα ιχθύων και ομάδες αποθεμάτων ιχθύων, των αλιευτικών δυνατοτήτων και συναφών όρων στα κοινοτικά ύδατα και, για τα κοινοτικά σκάφη, σε άλλα ύδατα όπου απαιτούνται περιορισμοί αλιευμάτων, και περί τροποποιήσεως του κανονισμού (ΕΚ) 66/98 (ΕΕ L 341, σ. 1)·

— κανονισμός (ΕΚ) 2848/2000 του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 2000, περί καθορισμού, για το 2001, για ορισμένα αποθέματα ιχθύων και ομάδες αποθεμάτων ιχθύων, των αλιευτικών δυνατοτήτων και συναφών όρων στα κοινοτικά ύδατα και, για τα κοινοτικά σκάφη, σε άλλα ύδατα όπου απαιτούνται περιορισμοί αλιευμάτων (ΕΕ L 334, σ. 1).

8 Όσον αφορά τη ζώνη CIEM VIII, καθένας από τους ως άνω κανονισμούς καθόρισε ένα ΤΑC γαύρου 33 000 τόνων, από τους οποίους 29 700 τόνοι αναλογούσαν στο Βασίλειο της Ισπανίας και 3 300 τόνοι στη Γαλλική Δημοκρατία, χωρίς να γίνεται διάκριση ανάλογα με τις περιοχές αλιεύσεως. Πράγματι, πρέπει να επισημανθεί ότι, καίτοι ο κανονισμός 2742/1999, αρχικώς, προέβλεπε ένα ΤΑC 16 000 τόνων, από τους οποίους 14 400 τόνοι αναλογούσαν στο Βασίλειο της Ισπανίας και 1 600 τόνοι στη Γαλλική Δημοκρατία, ο κανονισμός αυτός, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1446/2000 του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2000 (ΕΕ L 163, σ. 3), καθόρισε επίσης ένα ΤΑC 33 000 τόνων.

9 Όσον αφορά τη ζώνη CIEM IX, τη ζώνη X και τη ζώνη Copace 34.1.1, για τα έτη 1995 έως 1998, η πέμπτη στήλη του παραρτήματος I του κανονισμού 746/95, η δέκατη τρίτη στήλη του παραρτήματος του κανονισμού 3074/95, η δέκατη τέταρτη στήλη του παραρτήματος I του κανονισμού 390/97 και η πέμπτη στήλη του παραρτήματος I του κανονισμού 45/98 καθόρισαν, καθεμία, ένα ΤΑC γαύρου 12 000 τόνων, από τους οποίους 5 740 τόνοι αναλογούσαν στο Βασίλειο της Ισπανίας και 6 260 τόνοι στην Πορτογαλική Δημοκρατία. Για το έτος 1999, η δέκατη πέμπτη στήλη του παραρτήματος I του κανονισμού 48/1999 καθόρισε ένα ΤΑC γαύρου 13 000 τόνων, από τους οποίους 6 220 τόνοι αναλογούσαν στο Βασίλειο της Ισπανίας και 6 780 τόνοι στην Πορτογαλική Δημοκρατία. Τέλος, για τα έτη 2000 και 2001, η ένατη στήλη του παραρτήματος I D του κανονισμού 2742/1999 και η ένατη στήλη του παραρτήματος I D του κανονισμού 2848/2000 καθόρισαν, καθεμία, ένα ΤΑC γαύρου 10 000 τόνων, από τους οποίους 4 780 τόνοι αναλογούσαν στο Βασίλειο της Ισπανίας και 5 220 τόνοι στην Πορτογαλική Δημοκρατία.

10 Οι λεπτομέρειες διαχειρίσεως του ΤΑC και των ποσοστώσεων καθορίστηκαν με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2847/93, του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1993, για τη θέσπιση συστήματος ελέγχου της κοινής αλιευτικής πολιτικής (ΕΕ L 261, σ. 1), ο οποίος προβλέπει στο άθρο 21:

«1. Όλα τα αλιεύματα από απόθεμα ή ομάδα αποθεμάτων που υπόκεινται σε ποσόστωση και τα οποία αλιεύτηκαν από κοινοτικά αλιευτικά σκάφη καταλογίζονται στην ποσόστωση που ισχύει για το εν λόγω απόθεμα ή ομάδα αποθεμάτων για το κράτος μέλος της σημαίας, ανεξαρτήτως του τόπου εκφορτώσεως.

2. Κάθε κράτος μέλος καθορίζει την ημερομηνία από την οποία θεωρείται ότι τα αλιεύματα που αλίευσαν, από απόθεμα ή ομάδα αποθεμάτων που υπόκειται σε ποσόστωση, τα αλιευτικά σκάφη τα οποία φέρουν τη σημαία του ή είναι νηολογημένα σ' αυτό το κράτος μέλος έχουν εξαντλήσει την ποσόστωση που τους έχει παραχωρηθεί για το εν λόγω απόθεμα ή ομάδα αποθεμάτων. Από την ημερομηνία αυτή, το οικείο κράτος μέλος απαγορεύει προσωρινά στα εν λόγω σκάφη την αλιεία από το συγκεκριμένο απόθεμα ή ομάδα αποθεμάτων [...]. Το μέτρο αυτό κοινοποιείται χωρίς καθυστέρηση στην Επιτροπή, η οποία ενημερώνει σχετικά τα λοιπά κράτη μέλη.

3. Μετά την κοινοποίηση που γίνεται δυνάμει της παραγράφου 2 ή με δική της πρωτοβουλία, η Επιτροπή καθορίζει, βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών, την ημερομηνία κατά την οποία, για συγκεκριμένο απόθεμα ή ομάδα αποθεμάτων, τα αλιεύματα που υπόκεινται σε ΤΑC, ποσόστωση ή άλλη μορφή ποσοτικού περιορισμού και τα οποία έχουν αλιευθεί από αλιευτικά σκάφη που φέρουν τη σημαία του ή είναι νηολογημένα σε κράτος μέλος θεωρούνται ότι έχουν εξαντλήσει την ποσόστωση, την παραχωρούμενη ποσότητα ή το διαθέσιμο μερίδιο για το εν λόγω κράτος μέλος ή, ενδεχομένως, για την Κοινότητα.

Όταν γίνεται αξιολόγηση της κατάστασης σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, η Επιτροπή ειδοποιεί τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη για τις προοπτικές παύσης της αλιείας λόγω εξάντλησης του ΤΑC.

Τα κοινοτικά αλιευτικά σκάφη παύουν να αλιεύουν από απόθεμα ή ομάδα αποθεμάτων που υπόκειται σε ποσόστωση ή ΤΑC κατά την ημερομηνία κατά την οποία η ποσόστωση που χορηγήθηκε στο εν λόγω κράτος για το εν λόγω απόθεμα ή ομάδα αποθεμάτων θεωρείται ότι έχει εξαντληθεί ή κατά την ημερομηνία κατά την οποία το ΤΑC για το είδος που αποτελεί το απόθεμα ή την ομάδα αποθεμάτων θεωρείται ότι έχει εξαντληθεί [...]».

2. *Ανταλλαγές ποσοστώσεων*

11 Κατά το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 3760/92, τα κράτη μέλη μπορούν, αφού ενημερώσουν την Επιτροπή, να ανταλλάσσουν, εν όλω ή εν μέρει, τις διαθέσιμες αλιευτικές δυνατότητες που τους έχουν χορηγηθεί.

12 Ο κανονισμός (ΕΚ) 685/95 του Συμβουλίου, της 27ης Μαρτίου 1995, για τη διαχείριση της αλιευτικής προσπάθειας όσον αφορά ορισμένες αλιευτικές ζώνες και αλιευτικούς πόρους της Κοινότητας (ΕΕ L 71, σ. 5), ο οποίος εκδόθηκε βάσει του άρθρου 43 της Συνθήκης, ορίζει, στο άρθρο του 11, παράγραφος 1, ότι τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη προβαίνουν σε ανταλλαγή αλιευτικών δυνατοτήτων που τους έχουν κατανεμηθεί σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στο παράρτημα IV, σημείο 1.

13 Το σημείο 1, 1.1 του εν λόγω παραρτήματος προβλέπει τα εξής:

«Οι ανταλλαγές μεταξύ της Γαλλίας και της Πορτογαλίας μπορούν να ανανεώνονται σιωπηρά για την περίοδο 1995 έως 2002, με την επιφύλαξη της δυνατότητας κάθε κράτους μέλους να μεταβάλλει τους όρους κάθε χρόνο κατά τον ετήσιο καθορισμό των ΤΑC και ποσοστώσεων.

Οι ανταλλαγές αυτές αφορούν τα ακόλουθα TAC:

i) αφού καθορισθεί κοινό TAC γαύρου για τις ζώνες CIEM VIII και IX, το 80 % των αλιευτικών δυνατοτήτων της Πορτογαλίας παραχωρείται ετησίως στη Γαλλία, με υποχρέωση να αλιεύεται αποκλειστικά στα ύδατα που υπάγονται στην κυριαρχία ή τη δικαιοδοσία της Γαλλίας·

[...]»

14 Κατά το σημείο 1, 1.2 του ιδίου παραρτήματος:

«Οι ανταλλαγές μεταξύ της Ισπανίας και της Γαλλίας, βάσει της διμερούς συμφωνίας του 1992 για τον γαύρο, διενεργούν από το 1995 βάσει πολυετούς προοπτικής, λαμβάνοντας υπόψη τις ανησυχίες των δύο κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων ιδίως του ύψους της ετήσιας ανταλλαγής ποσοστώσεων, των μέτρων ελέγχου και των προβλημάτων της αγοράς, υπό την επιφύλαξη της δυνατότητας κάθε κράτους μέλους να μεταβάλλει τους όρους κάθε χρόνο κατά το ετήσιο καθορισμό των TAC και των ποσοστώσεων.

Οι ανταλλαγές αυτές αφορούν τα ακόλουθα TAC:

[...]

ix) για το TAC γαύρου στη ζώνη CIEM VIII, 9 000 τόνοι των αλιευτικών δυνατοτήτων της Ισπανίας παραχωρούνται ετησίως στην Γαλλία.»

15 Όσον αφορά το ΤΑC γαύρου για τη ζώνη CIEM IX, τη ζώνη X και τη ζώνη Copace 34.1.1, η πέμπτη στήλη του παραρτήματος I του κανονισμού 746/95, η δέκατη τρίτη στήλη του παραρτήματος του κανονισμού 3074/95, η δέκατη τέταρτη στήλη του παραρτήματος I του κανονισμού 390/97 και η δέκατη πέμπτη στήλη του παραρτήματος I των κανονισμών 45/98 και 48/1999 διευκρινίζουν, στη σημείωσή τους 3, ότι, κατά παρέκκλιση από τον κανόνα ότι οι ποσοστώσεις γαύρου που έχουν χορηγηθεί εντός της ζώνης αυτής μπορούν να αλιεύονται μόνο στα ύδατα που υπάγονται στην κυριαρχία ή τη δικαιοδοσία του οικείου κράτους μέλους ή στα διεθνή ύδατα της σχετικής ζώνης, η ποσόστωση της Πορτογαλικής Δημοκρατίας «μπορεί να αλιεύεται, μέχρι 5 008 τόνους κατ' ανώτατο όριο, στα ύδατα CIEM υποδιαίρεση VIII που υπάγονται στην κυριαρχία ή δικαιοδοσία της Γαλλίας».

16 Ομοίως, η ένατη στήλη του παραρτήματος I D του κανονισμού 2742/1999 διευκρινίζει, στη σημείωσή της 2, ότι η ποσόστωση της Πορτογαλικής Δημοκρατίας «μπορεί να αλιευθεί, μέχρι 3 000 τόνους κατ' ανώτατο όριο, στα ύδατα CIEM υποδιαίρεση VIII που υπάγονται στην κυριαρχία ή δικαιοδοσία της Γαλλίας».

17 Τέλος, η ένατη στήλη του παραρτήματος I D του κανονισμού 2848/2000 διευκρινίζει, στη σημείωσή της 2, ότι η ποσόστωση της Πορτογαλικής Δημοκρατίας «μπορεί να αλιεύεται, μέχρι ποσοστό 80 % κατ' ανώτατο όριο, στα ύδατα CIEM υποδιαίρεση VIII που υπάγονται στην κυριαρχία ή δικαιοδοσία της Γαλλίας», ποσοστό το οποίο αντιπροσωπεύει 4 176 τόνους.

18 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 9 Ιουνίου 1995, το Βασίλειο της Ισπανίας ζήτησε, δυνάμει του άρθρου 173, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ, την ακύρωση του σημείου 1, 1.1, δεύτερο εδάφιο, σημείο i, του παραρτήματος IV του κανονισμού (ΕΚ) 685/95, καθώς και της πέμπτης στήλης του παραρτήματος I του κανονισμού 746/95. Το Δικαστήριο απέρριψε την εν λόγω αγωγή ως αβάσιμη (απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Οκτωβρίου 1999, C-179/95, Ισπανία κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1999, σ. I-6475, στο εξής: απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 1999).

19 Με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείο στις 11 Μαρτίου 2000 και στις 27 Μαρτίου 2000, 62 εφοπλιστές των επαρχιών των Αστοριών, Κορούνια, Ποντεβέντρα (Pontevedra) και Λούγκο (Lugo) και τρεις ενώσεις εφοπλιστών των επαρχιών της Guipúzcoa, της Καντάμπρια (Cantabria) και του Biscaye ζήτησαν, αφενός, την ακύρωση, δυνάμει του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, της ένατης στήλης του παραρτήματος I D του κανονισμού 2742/1939 και, αφετέρου, την αναγνώριση ελλείψεως νομιμότητας, δυνάμει του άρθρου 241 ΕΚ, του σημείου 1, 1.1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο i, του παραρτήματος IV του κανονισμού 685/95. Οι προσφυγές αυτές απορρίφθηκαν ως απαράδεκτες (διάταξη του Πρωτοδικείου της 19ης Σεπτεμβρίου 2001, Τ-54/00 και Τ-73/00, Federación de Cofradías de Pescadores de Guipúzcoa κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2001, σ. II-2691, στο εξής: διάταξη της 19ης Σεπτεμβρίου 2001).

20 Με την απόφαση της 18ης Απριλίου 2002, C-61/96, C-132/97, C-45/98, C-27/99, C-81/00 και C-22/01, Ισπανία κατά Συμβουλίου (Συλλογή 2002, σ. I-3439, στο εξής: απόφαση της 18ης Απριλίου 2002), το Δικαστήριο ακύρωσε, κατόπιν αιτήσεως του Βασιλείου της Ισπανίας, τη σημείωση 3 της δέκατης τρίτης στήλης του παραρτήματος του κανονισμού 3074/95, τη σημείωση 3 της δέκατης τέταρτης στήλης του παραρτήματος I του κανονισμού 390/97, τη σημείωση 3 της δέκατης πέμπτης στήλης του παραρτήματος I του κανονισμού 45/98, τη σημείωση 3 της δέκατης πέμπτης στήλης του παραρτήματος I του κανονισμού 48/1999, τη σημείωση 2 της ένατης στήλης του παραρτήματος I D του κανονισμού 2742/1999 και τη σημείωση 2 της ένατης στήλης του παραρτήματος I D του κανονισμού 2848/2000 (στο εξής: ακυρωθείσες διατάξεις).

Διαδικασία

21 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 18 Δεκεμβρίου 2003, 98 εφοπλιστές των ισπανικών επαρχιών της Guipúzcoa και του Biscaye καθώς και ένδεκα ενώσεις αλιέων (Cofradías de pescadores) των επαρχιών της Guipúzcoa και του Biscaye ενεργώντας συγχρόνως επ' ονόματι των 59 εφοπλιστών μελών και ιδίω ονόματι (στο εξής: ενάγοντες) άσκησαν, βάσει του άρθρου 235 ΕΚ και του άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, την παρούσα αγωγή.

22 Σύμφωνα με το άρθρο 44, παράγραφος 6, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, οι ενάγοντες, τη αιτήσει του Γραμματέα, διευθέτησαν ορισμένα παραρτήματα της αγωγής τους με χωριστά δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 6 και 13 Ιανουαρίου 2004.

23 Με χωριστά δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 29 Μαρτίου και στις 29 Απριλίου 2004, η Επιτροπή και η Γαλλική Δημοκρατία, αντιστοίχως, ζήτησαν να παρέμβουν προς στήριξη των αιτημάτων του Συμβουλίου.

24 Με διατάξεις της 17ης Μαΐου 2004 και της 15ης Ιουνίου 2004, έγινε δεκτή η παρέμβαση της Επιτροπής και της Γαλλικής Δημοκρατίας.

25 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τρίτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία και, στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, κάλεσε τους διαδίκους να προσκομίσουν ορισμένα έγγραφα και να απαντήσουν σε γραπτές ερωτήσεις. Οι διάδικοι ανταποκρίθηκαν εμπρόθεσμα στα αιτήματα αυτά.

26 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη δημόσια συνεδρίαση της 17ης Μαρτίου 2005.

27 Κατά τη δημόσια συνεδρίαση, οι εκπρόσωποι των εναγόντων απέσυραν από τον κατάλογο των εναγόντων τους δεκαέξι εφοπλιστές στους οποίους ανήκαν τα ακόλουθα πλοία: *Gure Leporre, Lezoko Gurutze, Ortube Berria, Waksman.*

28 Στις 31 Μαΐου 2005, οι ενάγοντες προσεκόμισαν διάφορα έγγραφα και ζήτησαν να διαταχθεί πραγματογνωμοσύνη για να εξεταστούν οι συνέπειες της παράνομης ανταλλαγής και της προβαλλομένης υπερεκμεταλλεύσεως του γαύρου στην παρούσα κατάσταση της αγοράς. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους στις 5 Σεπτεμβρίου 2005 και 4 Ιουλίου 2005, αντιστοίχως.

Αιτήματα των διαδίκων

29 Οι ενάγοντες ζητούν από το Πρωτοδικείο:

— να αναγνωρίσει ότι η Κοινότητα υπέχει εξωσυμβατική ευθύνη λόγω του ότι το Συμβούλιο μετέφερε, κατ' εφαρμογήν των κανονισμών 3074/95, 390/97, 45/98, 48/1999, 2742/1999 και 2848/2000, μέρος της χορηγηθείσας στην Πορτογαλική Δημοκρατία στη ζώνη CIEM IX ποσοστώσεως γαύρου στη Γαλλική Δημοκρατία ώστε η εν λόγω ποσόστωση να μπορεί να αλιευθεί στη ζώνη CIEM VIII·

— να υποχρεώσει το Συμβούλιο να ανορθώσει την προκληθείσα ζημία και, ενδεχομένως, να καταβάλει τόκους υπερημερίας·

— να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα, καθώς και την Επιτροπή και τη Γαλλική Δημοκρατία στα δικά τους δικαστικά έξοδα.

30 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή και τη Γαλλική Δημοκρατία, ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την αγωγή ως απαράδεκτη όσον αφορά τις ενώσεις αλιέων της Guipúzcoa και του Biscaye, οι οποίες ενεργούν, αναλόγως της περιπτώσεως, επ' ονόματι των μελών τους ή επ' ονόματί τους, τους εφοπλιστές των πλοίων *Dios te salve, Gure Leporre, Lezoko Gurutze, Ortube Berria, Tuku Tuku* και *Waksman,* καθώς και όσον αφορά τις ζημίες που επήλθαν πριν από τις 18 Δεκεμβρίου 1998·

— εν πάση περιπτώσει, να απορρίψει την αγωγή ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει τους ενάγοντες στα δικαστικά έξοδα.

Επί της ουσίας

31 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή και τη Γαλλική Δημοκρατία, ζητεί να κριθεί εν μέρει απαράδεκτη η αγωγή καθόσον ασκήθηκε από τις ενώσεις αλιέων της Guipúzcoa και του Biscaye και από ορισμένους ενάγοντες εφοπλιστές. Περαιτέρω, το Συμβούλιο προβάλλει ότι η αγωγή είναι εν μέρει απαράδεκτη λόγω της παραγραφής.

32 Από την απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Φεβρουαρίου 2002, C-23/00 P, Συμβούλιο κατά Boehringer (Συλλογή 2002, σ. I-1873, σκέψη 52), προκύπτει ότι εναπόκειται στο Πρωτοδικείο να εκτιμήσει αυτό που επιβάλλει, υπό τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως, η ορθή απονομή της δικαιοσύνης. Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο κρίνει σκόπιμο να αποφανθεί κατ' αρχήν επί της ουσίας της αγωγής.

33 Προς στήριξη της παρούσας αγωγής, οι ενάγοντες ισχυρίζονται ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις από τις οποίες εξαρτάται το δικαίωμα αποζημιώσεως, δυνάμει του άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ.

34 Υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, σε θέματα εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας, για παράνομη συμπεριφορά των οργάνων της, αναγνωρίζεται δικαίωμα αποζημιώσεως όταν συντρέχουν σωρευτικά τρεις προϋποθέσεις, ήτοι ότι ο παραβιασθείς κανόνας δικαίου αποσκοπεί στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες και ότι η παράβαση είναι κατάφωρη, ότι το υποστατό της ζημίας αποδεικνύεται και, τέλος, ότι υφίσταται άμεσος αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της εκ μέρους του κράτους παραβάσεως και της ζημίας που υπέστησαν τα βλαβέντα πρόσωπα (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 14ης Νοεμβρίου 2002, Τ-332/00 και Τ-350/00, Rica Foods και Free Trade Foods κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-4755, σκέψη 222, και της 10ης Απριλίου 2003, Τ-195/00, Travelex Grobal and Financial Services και Interpayment Services κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-1677, σκέψη 54· βλ. επίσης, συναφώς, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 4ης Ιουλίου 2000, C-352/98 P, Bergaderm και Goupil κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-5291, σκέψη 42· της 10ης Δεκεμβρίου 2002, C-312/00 P, Επιτροπή κατά Camar και Tico, Συλλογή 2002, σ. I-11355, σκέψη 53, και της 10ης Ιουλίου 2003, C-472/00 P, Επιτροπή κατά Fresh Marine, Συλλογή 2003, σ. I-7541, σκέψη 25).

35 Κατά τη νομολογία, εφόσον δεν πληρούται μια από τις προϋποθέσεις σχετικά με τη στοιχειοθέτηση της εξωσυμβατικής ευθύνης των κοινοτικών οργάνων, η αγωγή πρέπει να απορρίπτεται στο σύνολό της, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστούν οι λοιπές προϋποθέσεις (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 14ης Οκτωβρίου 1999, C-104/97 P, Atlanta κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, Συλλογή 1999, σ. I-6983, σκέψη 65, και του Πρωτοδικείου της 28ης Νοεμβρίου 2002, Τ-40/01, Scan Office Design κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-5043, σκέψη 18).

36 Εν προκειμένω, πρέπει να εξακριβωθεί αν πληρούνται οι τρεις αυτές προϋποθέσεις.

1. *Επί της κατάφωρης παραβιάσεως κανόνος δικαίου που απονέμει δικαιώματα σε ιδιώτες*

Επιχειρήματα των διαδίκων

37 Οι ενάγοντες ισχυρίζονται ότι το Συμβούλιο, επιτρέποντας στον πορτογαλικό στόλο να αλιεύει στη ζώνη CIEM VIII, δυνάμει των ακυρωθεισών διατάξεων, προέβη σε κατάφωρη παραβίαση των κανόνων δικαίου που απονέμουν δικαιώματα σε ιδιώτες.

38 Όσον αφορά, πρώτον, τον κατάφωρο χαρακτήρα της παραβιάσεως, οι ενάγοντες υπενθυμίζουν ότι το αποφασιστικό κριτήριο συναφώς είναι το κριτήριο της πρόδηλης και σοβαρής παραβάσεως εκ μέρους του οικείου κοινοτικού οργάνου των ορίων που επιβάλλονται στην εξουσία του εκτιμήσεως. Οσάκις το οικείο κράτος μέλος ή το θεσμικό όργανο δεν διαθέτει παρά μόνο πολύ περιορισμένο, αν όχι ανύπαρκτο, περιθώριο εκτιμήσεως, η απλή παράβαση του κοινοτικού δικαίου μπορεί να αρκεί προς απόδειξη της υπάρξεως κατάφωρης παραβάσεως (προαναφερθείσες στη σκέψη 34 ανωτέρω αποφάσεις Bergaderm και Goupil κατά Επιτροπής, σκέψεις 41 και 42, και στη σκέψη 33 ανωτέρω απόφαση Επιτροπή κατά Camar και Tico, σκέψη 53).

39 Εν προκειμένω, οι ενάγοντες επισημαίνουν ότι το Συμβούλιο, θεσπίζοντας τις ακυρωθείσες διατάξεις, προσέβαλε, όπως προκύπτει από την απόφαση της 18ης Απριλίου 2002, την αρχή της σχετικής σταθερότητας που προβλέπεται στο άρθρο 8, παράγραφος 4, στοιχείο ii, του κανονισμού 3760/92, και στο άρθρο 161, παράγραφος 1, στοιχείο στ΄, της πράξεως προσχωρήσεως. Περαιτέρω, οι ενάγοντες φρονούν ότι το Συμβούλιο προσέβαλε ως εκ τούτου, αφενός, τις αρχές της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της ασφάλειας δικαίου, καθόσον η κατάσταση του ισπανικού στόλου που μπορεί να αλιεύει γαύρο στη ζώνη CIEM VIII τροποποιήθηκε με την πράξη κοινοτικού οργάνου που δεν είχε αρμοδιότητα να προβεί σε τέτοια μεταβολή και ενήργησε με διαφορετικό τρόπο από τον προβλεπόμενο για την τροποποίηση διεθνούς συνθήκης όπως η πράξη προσχω-

ρήσεως και, αφετέρου, υπέπεσε σε κατάχρηση εξουσίας αυξάνοντας το TAC της ζώνης CIEM VIII χωρίς να καθορίσει νέο TAC βάσει νέων επιστημονικών και τεχνικών δεδομένων, όπως προβλέπει ο κανονισμός 3760/92, και παρακάμπτοντας τις προβλεπόμενες προς τούτο διαδικασίες, οι οποίες απαιτούν οπωσδήποτε την τροποποίηση της πράξεως προσχωρήσεως.

40 Σύμφωνα με τους ενάγοντες, η ζημία που υπέστησαν λόγω των παραβιάσεων αυτών προκύπτει από τη μη τήρηση των ορίων που επιβάλλει η ισχύουσα νομοθεσία, η οποία εφαρμόζεται στην κατανομή των δυνατοτήτων αλιείας. Τα εν λόγω όρια είναι σαφή και ακριβή και δεν αφήνουν στο Συμβούλιο κανένα περιθώριο εκτιμήσεως. Το πρώτο όριο συνίσταται στην ανάγκη θεσπίσεως μέτρων που δεν έχουν ως αποτέλεσμα την τροποποίηση έννομης καταστάσεως δημιουργηθείσας με διεθνή συνθήκη, εν προκειμένω της πράξεως προσχωρήσεως, δηλαδή το γεγονός ότι το Βασίλειο της Ισπανίας δικαιούται 90 % του TAC γαύρου στη ζώνη CIEM VIII. Το δεύτερο όριο προκύπτει από το σημείο 1, 1.1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο i, του παραρτήματος IV, του κανονισμού 685/95, και του άρθρου 8, παράγραφος 4, στοιχείο ii, του κανονισμού 3760/92, τα οποία δεν χορηγούν στο Συμβούλιο καμία εξουσίας λήψεως αποφάσεως περί χορηγήσεως αδείας ανταλλαγής ποσοστώσεως, εφόσον η άδεια αυτή εξαρτάται από την πλήρωση των προϋποθέσεων που θεσπίζουν οι εν λόγω διατάξεις, ήτοι τον καθορισμό κοινού TAC και την αίτηση των ενδιαφερομένων κρατών. Υπό τις συνθήκες αυτές, είναι δύσκολο να θεωρηθεί ότι το Συμβούλιο διαθέτει διακριτική εξουσία.

41 Συναφώς, οι ενάγοντες διευκρινίζουν ότι δεν αμφισβητούν ούτε την άσκηση εκ μέρους του Συμβουλίου της εξουσίας του να καθορίζει τα TAC ανά ζώνη, ούτε την εξουσία του να ενοποιεί τη διαχείριση των διαφορετικών ζωνών και να καθορίζει κοινό TAC, ούτε καν την εξουσία να επιτρέπει in abstracto την παραχώρηση ποσοστώσεων. Εν προκειμένω, επικρίνεται ο τρόπος με τον οποίο επιτράπηκε in concreto η παραχώρηση ποσοστώσεων μεταξύ της Γαλλικής Δημοκρατίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, ενώ η αρχή της σχετικής σταθερότητας αποκλείει κάθε διακριτική ευχέρεια.

42 Σύμφωνα με τους ενάγοντες, εφόσον το Συμβούλιο δεν διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως για να τροποποιήσει τη χορηγηθείσα στο Βασίλειο της Ισπανίας ποσόστωση γαύρου, δεν μπορεί να απαιτείται, αντίθετα προς όσα υποστηρίζει, ότι η προσβολή πρέπει περαιτέρω να είναι σοβαρή και κατάφωρη.

43 Κατ' αρχάς, όσον αφορά τον βαθμό σαφήνειας και ακρίβειας του κανόνα, οι ενάγοντες φρονούν ότι είναι αλυσιτελές να γίνεται επίκληση της προβαλλόμενης διαφοράς μεταξύ της αποφάσεως της 5ης Οκτωβρίου 1999 και της αποφάσεως της 18ης Απριλίου 2002, λόγω της απόλυτης σαφήνειας των ακυρωθεισών αποφάσεων.

44 Στη συνέχεια, όσον αφορά τον φερόμενο ως δυνάμενο να δικαιολογηθεί χαρακτήρα της πλάνης περί το δίκαιο στην οποία υπέπεσε το Συμβούλιο, οι ενάγοντες τονίζουν ότι οι επίδικες διατάξεις στην απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 1999 δεν είναι οι ακυρωθείσες διατάξεις. Ο κανονισμός 685/95, που αποτελούσε το αντικείμενο της πρώτης αποφάσεως, δεν περιελάμβανε, πράγματι, πλήρη ρύθμιση του καθεστώτος παραχωρήσεως ποσοστώσεων που εξετάστηκε με την δεύτερη αγωγή, η δε παραχώρηση ποσοστώσεως που κρίθηκε παράνομη προϋποθέτει την ύπαρξη δικαιώματος αλιείας υπέρ της Πορτογαλικής Δημοκρατίας στη ζώνη CIEM VIII. Ωστόσο, το εν λόγω δικαίωμα αλιείας θεσπίστηκε μόνον με τις ακυρωθείσες διατάξεις. Επομένως, δεν υφίσταται νομολογιακή διαφορά ερμηνείας παρεμφερούς διατάξεως. Σύμφωνα με τους ενάγοντες, η απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 1999 επιβεβαιώνει, αντιθέτως, στις σκέψεις 51 και 52, το γεγονός ότι παραχώρηση που δεν τηρεί τη συνολική ισορροπία των μεριδίων, δηλαδή τις ποσοστώσεις ανά ζώνη κατ' εφαρμογήν της αρχής της σχετικής σταθερότητας, δεν μπορεί να είναι νόμιμη. Στη σκέψη 45 της αποφάσεως της 18ης Απριλίου 2002, το Δικαστήριο επιβεβαίωσε, ακριβώς, τον επιτακτικό χαρακτήρα της τηρήσεως των εθνικών ποσοστώσεων η οποία αποτελεί προϋπόθεση παραχωρήσεως μεταξύ διαφόρων ζωνών. Η έγκριση εκ μέρους του Συμβουλίου παραχωρήσεως ποσοστώσεων γαύρου στη ζώνη CIEM VIII μεταξύ της Πορτογαλικής Δημοκρατίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας, χωρίς να έχει εκ των προτέρων καθοριστεί κοινό ΤΑC για τις εν λόγω ζώνες, συνιστά, περαιτέρω, μη συγγνωστή πλάνη, δεδομένου ότι διεπράχθη κατά παράβαση των εκδοθεισών από το Συμβούλιο ρυθμίσεων.

45 Τέλος, όσον αφορά τον ηθελημένο χαρακτήρα της παραβάσεως, οι ενάγοντες φρονούν ότι το Συμβούλιο γνώριζε πλήρως ότι χρησιμοποίησε ένα νομικό τέχνασμα για να αφαιρέσει από το Βασίλειο της Ισπανίας τα δικαιώματά του σε ποσόστωση γαύρου αντίστοιχης του 90 % των δυνατοτήτων αλιείας της ζώνης CIEM VIII, εφόσον, όπως προκύπτει από τη σκέψη 36 της αποφάσεως της 18ης Απριλίου 2002 και της σκέψης 25 της αποφάσεως της 5ης Οκτωβρίου 1999, το ίδιο το Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι δεν μπορούσε να τροποποιήσει νομοθετικώς την κατανομή των ποσοστώσεων χωρίς να έχει προηγουμένως λάβει την παραίτηση του Βασιλείου της Ισπανίας από την ποσόστωσή του για τον γαύρο, ούτε, ελλείψει αυτού, να δικαιολογήσει σημαντική αύξηση του ΤΑC σε αναλογία αντιστοιχούσα δέκα φορές στις δυνατότητες αλιείας του γαύρου που επρόκειτο να αναγνωρίσει στη Γαλλική Δημοκρατία στη ζώνη CIEM VIII.

46 Κατά συνέπεια, το Συμβούλιο, θεσπίζοντας τις επίμαχες μη σύννομες διατάξεις, προέβη σε κατάφωρη παραβίαση του κοινοτικού δικαίου.

47 Όσον αφορά το επιχείρημα της Επιτροπής ότι το Δικαστήριο δεν αποφάνθηκε με την απόφαση της 18ης Απριλίου 2002 επί της αρχής της ασφαλείας δικαίου και της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, οι ενάγοντες υποστηρίζουν ότι δικαιούνται να επικαλεστούν όλα τα νομικά επιχειρήματα που θεωρούν πρόσφορα προς στήριξη των αξιώσεών τους, ανεξαρτήτως του αν τα επιχειρήματα αυτά έγιναν δεκτά από το Δικαστήριο στο πλαίσιο της προσφυγής ακυρώσεως ή όχι. Κατά την άποψη των εναγόντων, εφόσον η προσφυγή ακυρώσεως είναι αυτοτελής σε σχέση με την αγωγή αποζημιώσεως, ο μόνος υφιστάμενος σύνδεσμος μεταξύ της προσφυγής ακυρώσεως που άσκησε το Βασίλειο της Ισπανίας και της παρούσας διαδικασίας είναι το γεγονός ότι η απόφαση που εκδόθηκε στην πρώτη προσφυγή έλυσε το ζήτημα της υπάρξεως παράνομης συμπεριφοράς εκ μέρους του Συμβουλίου, οπότε πρέπει να θεωρηθεί ότι πληρούται το ένα από τα κριτήρια που απαιτούνται για τη στοιχειοθέτηση της ευθύνης της Κοινότητας.

48 Όσον αφορά το επιχείρημα της Επιτροπής ότι οι κανονισμοί που εξέδωσε το Συμβούλιο περί καθορισμού του ΤΑC έχουν ετήσιο χαρακτήρα και μπορούν νομίμως να ποικίλουν από το ένα έτος στο άλλο, ούτως ώστε δεν υπήρξε προσβολή των αρχών της ασφάλειας δικαίου και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, οι ενάγοντες ισχυρίζονται ότι το αντικείμενο της διαδικασίας αυτής είναι η κατανομή των ποσοστώσεων που αναλογούν στα κράτη μέλη από τη στιγμή που καθοριστεί το ΤΑC, η οποία πρέπει, σε όλες τις περιπτώσεις και για κάθε έτος που εγκρίθηκε η παράνομη παραχώρηση, για τη ζώνη CIEM VIII, να έχει αναλογία 90/10 μεταξύ της χορηγηθείσας στο Βασίλειο της Ισπανίας ποσοστώσεως και της χορηγηθείσας στη Γαλλική Δημοκρατία ποσοστώσεως, πράγμα το οποίο δεν συνέβη.

49 Δεύτερον, όσον αφορά την προσβολή των κανόνων δικαίου που απονέμουν δικαιώματα σε ιδιώτες, οι ενάγοντες υποστηρίζουν κατ' αρχάς ότι η αρχή της σχετικής σταθερότητας που παραβιάστηκε από το Συμβούλιο με τις ακυρωθείσες με την απόφαση της 18ης Απριλίου 2002 διατάξεις συνιστά ιεραρχικώς ανώτερο κανόνα δικαίου.

50 Σύμφωνα με τους ενάγοντες, το άρθρο 161, παράγραφος 1, στοιχείο στ΄, της πράξεως προσχωρήσεως περιλαμβάνει μια από τις θεμελιώδεις αρχές της κοινής πολιτικής αλιείας. Περαιτέρω, οι κανονισμοί των οποίων οι διατάξεις ακυρώθηκαν αποτελούν νομοθετικά κείμενα ετήσιας εφαρμογής των κανονισμών 3760/92 και 685/95. Επομένως, μολονότι πρόκειται για ισότιμους κανόνες, οι εν λόγω κανονισμοί πρέπει να τηρούν, λόγω αντικειμένου και στο περιεχόμενό τους, τις αρχές που θεσπίζονται με τους τελευταίους αυτούς κανονισμούς, οι οποίοι προσδιορίζουν τους τεθέντες με το πρωτογενές δίκαιο σκοπούς, συγκεκριμένα στο άρθρο 33 ΕΚ.

51 Συναφώς, οι ενάγοντες διευκρινίζουν ότι η δυνατότητα παραχωρήσεως των δικαιωμάτων αλιείας που προβάλλει το Συμβούλιο απορρέει επίσης από τη θέση σε εφαρμογή της αρχής της σχετικής σταθερότητας. Εν πάση περιπτώσει, το επίδικο εν προκειμένω ζήτημα είναι η προηγούμενη κατανομή ποσοστώσεων. Ωστόσο, όπως προκύπτει από τη σκέψη 47 της αποφάσεως της 18ης Απριλίου 2002, η ανταλλαγή των διαθεσίμων αλιευτικών δυνατοτήτων προϋποθέτει ότι οι εν λόγω δυνατότητες είχαν δοθεί προηγουμένως σύμφωνα με την αρχή της σχετικής σταθερότητας και απαιτεί αίτηση των ενδιαφερομένων κρατών μελών. Εξάλλου, το Δικαστήριο έχει αναγνωρίσει ότι η αρχή της σχετικής σταθερότητας είναι ιεραρχικώς ανώτερος κανόνας δικαίου ακυρώνοντας τις διατάξεις που είχαν προσβληθεί ενώπιόν της.

52 Στη συνέχεια, οι ενάγοντες ισχυρίζονται ότι η πράξη προσχωρήσεως, καθόσον χορηγεί στο Βασίλειο της Ισπανίας 90 % των αλιευμάτων γαύρου στη ζώνη CIEM VIII, η αρχή της σχετικής σταθερότητας, η οποία προσφέρει συμπληρωματικές εγγυήσεις όσον αφορά τη διατήρηση του μεριδίου αυτού, καθώς και τα όρια που επιβάλλονται στο Συμβούλιο με το άρθρο 8, παράγραφος 4, στοιχείο ii, του κανονισμού 3760/92, ήτοι η ύπαρξη αιτήσεως του ενδιαφερομένου κράτους, και με το σημείο 1,1.1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο i, του παραρτήματος IV του κανονισμού 685/95, δηλαδή ο καθορισμός ενιαίου ΤΑC, δημιουργούν δικαιώματα, αποδέκτες των οποίων είναι οι ίδιοι, ή τουλάχιστον νόμιμη προσδοκία των δικαιωμάτων αυτών. Πράγματι, αν ποσόστωση 90 % του ΤΑC του γαύρου για την επίδικη ζώνη αναλογεί στο Βασίλειο της Ισπανίας, οι αποδέκτες των δικαιωμάτων αλιείας του είδους αυτού στην εν λόγω ζώνη είναι οι επιχειρηματίες που πραγματοποιούν τα αλιεύματα, εν προκειμένω οι ενάγοντες και άλλες επιχειρήσεις, που είναι κάτοχοι των πλοίων με άδεια αλιείας.

53 Συναφώς, πρώτον, οι ενάγοντες επισημαίνουν ότι, σύμφωνα με τη δωδέκατη και δέκατη τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 3760/92, η κατανομή των

ποσοστώσεων πραγματοποιείται ανάλογα με τη σημασία των παραδοσιακών δραστηριοτήτων αλιείας, των ιδιαιτέρων αναγκών των περιοχών, των οποίων οι πληθυσμοί εξαρτώνται κυρίως από την αλιεία και τις συναφείς δραστηριότητες καθώς και την προσωρινή βιολογική κατάσταση των αποθεμάτων, πράγμα το οποίο αποδεικνύει ότι η ιδιαίτερη κατάσταση των επιχειρηματιών που μπορούν να δρούν στη ζώνη CIEM VIII καθώς και τα δικαιώματά τους ελήφθησαν υπόψη κατά τον καθορισμό του ΤΑC γαύρου στην εν λόγω ζώνη.

54 Οι ενάγοντες θεωρούν ότι αναγνώριση δικαιώματος ή νόμιμης προσδοκίας δικαιώματος που απορρέει από την αρχή της σχετικής σταθερότητας υπέρ των εναγόντων είναι η μόνη ερμηνεία που συμβιβάζεται με τη ratio legis του κανόνα, δηλαδή τη διατήρηση του βιοτικού επιπέδου των επίμαχων πληθυσμών και όχι τον «πλουτισμό» της νομικής περιουσίας των κρατών με την αναγνώριση στα κράτη αυτά δικαιώματος, η οικονομική αξία του οποίου είναι αναμφισβήτητη, εν προκειμένω του δικαιώματος δυνατοτήτων αλιείας. Κατά συνέπεια, το κράτος κατέχει μόνον δυνητικώς τις δυνατότητες αλιείας γαύρου που χορηγούνται κατ' εφαρμογήν της αρχής της σχετικής σταθερότητας, η οποία περιλαμβάνεται στην πράξη προσχωρήσεως με τη μορφή ποσοστώσεως, ενώ τα σκάφη του ισπανικού στόλου που αλιεύουν γαύρο στα ύδατα του κόλπου της Gascogne, τα οποία είναι εγγεγραμμένα στο οικείο μητρώο και έχουν άδεια να ασκούν εκεί τις δραστηριότητές τους, είναι οι πραγματικοί δικαιούχοι από οικονομικής απόψεως των επιμάχων δυνατοτήτων αλιείας.

55 Όσον αφορά το επιχείρημα της Επιτροπής ότι το Πρωτοδικείο έκρινε ήδη στην απόφασή του της 6ης Δεκεμβρίου 2001, Τ-196/99, Area Cova κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (Συλλογή 2001, σ. II-3597), ότι η αρχή της σχετικής σταθερότητας δεν μπορεί να χορηγεί υποκειμενικά δικαιώματα σε ιδιώτες, η παράβαση των οποίων δημιουργεί δικαίωμα αποζημιώσεως, οι ενάγοντες ισχυρίζονται ότι η παρατεθείσα από την Επιτροπή φράση είναι συλλογιστική obiter dictun, στην οποία προέβη το Πρωτοδικείο εντός πλαισίου όπου δεν διακυβευόταν η εφαρμογή της αρχής της σχετικής σταθερότητας. Η δήλωση αυτή δεν αποτελεί τη ratio decidendi της αποφάσεως και, κατά συνέπεια, η κρίση την οποία περιέχει δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί ότι αντιστοιχεί σε νομολογία για τον σκοπό που επιδιώκει η Επιτροπή.

56 Περαιτέρω, οι ενάγοντες υπενθυμίζουν ότι το Πρωτοδικείο έκρινε σαφώς ότι οι ενδιαφερόμενοι μπορούν, εν πάση περιπτώσει, στο μέτρο που φρονούν ότι έχουν

υποστεί ζημία απορρέουσα άμεσα από την ένατη στήλη του παραρτήματος I D του κανονισμού 2742/1999, να αμφισβητήσουν την εν λόγω διάταξη στο πλαίσιο της προβλεπόμενης στα άρθρα 235 ΕΚ και 288 ΕΚ διαδικασίας στοιχειοθετήσεως εξωσυμβατικής ευθύνης (διάταξη της 19ης Σεπτεμβρίου 2001, σκέψη 85).

57 Οι ενάγοντες, υποστηρίζουν ότι εάν επικρατήσει η άποψη της Επιτροπής, θα παραβιαστεί η αρχή του δικαιώματος για αποτελεσματική δικαστική προστασία. Πράγματι, η μη σύννομη πράξη του Συμβουλίου θα παρέμενε εν πάση περιπτώσει ατιμώρητη, εφόσον οι ζημίες των οποίων αποτελεί την αιτία δεν θα αποκατασταθούν, δεδομένου ότι το κράτος δεν μπορεί να αξιώσει αποζημίωση. Οι ενάγοντες εφοπλιστές θα στερηθούν του δικαιώματος αλιείας —ή, τουλάχιστον, της νόμιμης προσδοκίας του δικαιώματος αυτού— που το ίδιο το κοινοτικό δίκαιο τους αναγνωρίζει και, κατά συνέπεια, τα αλιεύματα στα οποία καταλήγει η άσκηση του εν λόγω δικαιώματος και τα οποία έχουν ωστόσο πραγματοποιηθεί από τον στόλο που είναι δικαιούχος της παραχωρήσεως. Τέλος, η πραγματική απονομή των δυνατοτήτων αλιείας, μετά την ανταλλαγή των ποσοστώσεων, θα επέλθει, ατιμωρητί, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 161, παράγραφος 1, στοιχείο στ΄, της πράξεως προσχωρήσεως.

58 Δεύτερον, οι ενάγοντες υπενθυμίζουν ότι, δυνάμει του άρθρου 33 ΕΚ, ένας από τους σκοπούς που επιδιώκει η κοινή γεωργική πολιτική είναι η εξασφάλιση ενός δικαίου βιοτικού επιπέδου του γεωργικού πληθυσμού, ιδίως με την αύξηση του ατομικού εισοδήματος των εργαζομένων στη γεωργία. Για να επιτευχθεί ο εν λόγω σκοπός, η σκοπιμότητα των ποσοστώσεων συνίσταται στη διασφάλιση σε κάθε κράτος μέλος ενός μεριδίου του κοινοτικού ΤΑC ανάλογα με τα προαναφερθέντα κριτήρια. Ωστόσο, τονίζουν οι ενάγοντες, τα αλιευτικά σκάφη που φέρουν τη σημαία κάθε κράτους μέλους ή που είναι νηολογημένα σ' αυτό είναι τα μόνα που μπορούν να αλιεύουν εντός των χορηγηθεισών στο εν λόγω κράτος μέλος ποσοστώσεων (απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Δεκεμβρίου 1989, C-216/87, Jaderow, Συλλογή 1989, σ. 4509, σκέψη 17).

59 Τρίτον, οι ενάγοντες τονίζουν ότι, δυνάμει του ισπανικού νόμου 3/2001, αφενός, η κατανομή των δυνατοτήτων αλιείας μεταξύ των σκαφών μπορεί να συγκεκριμενοποιηθεί σε έναν όγκο αλιευμάτων και να πραγματοποιηθεί ανάλογα με την ιστορικώς ασκούμενη δραστηριότητα αλιείας και, αφετέρου, η αναπροσαρμογή ή

μείωση των δυνατοτήτων αλιείας που επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Ένωση ή οι διεθνείς συνθήκες πρέπει να επηρεάζει αναλογικά κάθε σκάφος, σύμφωνα με μια αρχή ισότητας, ούτως ώστε να διαφυλάσσονται οι σχετικές θέσεις κάθε επιχειρηματία. Επομένως, η μείωση της χορηγηθείσας στο Βασίλειο της Ισπανίας ποσοστώσεως γαύρου είχε αρνητικές συνέπειες στα κεκτημένα συμφέροντα των εναγόντων.

60 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, ισχυρίζεται ότι δεν πληρούται η πρώτη προϋπόθεση που απαιτείται από το κοινοτικό δίκαιο για να αναγνωρισθεί δικαίωμα αποζημιώσεως, εφόσον, αφενός, οι κανόνες δικαίου που παραβιάστηκαν από το Συμβούλιο δεν έχουν ως αντικείμενο την απονομή δικαιωμάτων σε ιδιώτες και, αφετέρου, οι εν λόγω παραβάσεις δεν είναι κατάφωρες.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

61 Όπως υπενθυμίστηκε στη σκέψη 34 ανωτέρω, η πρώτη προϋπόθεση για να αναγνωριστεί από το κοινοτικό δίκαιο δικαίωμα αποζημιώσεως είναι η παραβίαση κανόνα δικαίου από το οικείο κοινοτικό όργανο, κανόνα δικαίου ο οποίος πρέπει να έχει ως αντικείμενο την απονομή δικαιωμάτων σε ιδιώτες και η παράβαση του οποίου να είναι κατάφωρη.

62 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει, διαδοχικώς, να εξετασθεί αν το Συμβούλιο, υιοθετώντας την προσαπτόμενη συμπεριφορά, παραβίασε κανόνα δικαίου και, σε καταφατική περίπτωση, αν ο εν λόγω κανόνας έχει ως αντικείμενο την απονομή δικαιωμάτων σε ιδιώτες και αν η παραβίασή του είναι κατάφωρη.

Επί της μη σύννομης συμπεριφοράς που προσάπτεται στο Συμβούλιο

63 Προκαταρκτικώς, πρέπει να προσδιοριστεί με ακρίβεια η συμπεριφορά του Συμβουλίου, το μη σύννομον της οποίας προβάλλουν οι ενάγοντες.

64 Συνομολογείται ότι, με την παρούσα αγωγή, οι ενάγοντες σκοπούν την αποκατάσταση της ζημίας που τους προκλήθηκε από τις ακυρωθείσες διατάξεις, με τις οποίες το Συμβούλιο επέτρεψε στην Πορτογαλική Δημοκρατία, για τη χρονική περίοδο μεταξύ 1996 και 2001, να αλιεύει μέρος της ποσοστώσεώς της γαύρου στα ύδατα της ζώνης CIEM VIII που εμπίπτουν στην κυριαρχία ή στη δικαιοδοσία της Γαλλικής Δημοκρατίας. Η εν λόγω άδεια αλιείας που χορηγήθηκε στην Πορτογαλική Δημοκρατία στη ζώνη CIEM VIII κρίθηκε παράνομη από το Δικαστήριο με την απόφαση της 18ης Απριλίου 2002.

65 Υπενθυμίζεται ότι οι ακυρωθείσες διατάξεις σκοπούν τη θέση σε εφαρμογή του σημείου 1, 1.1, δεύτερο εδάφιο στοιχείο i, του παραρτήματος IV του κανονισμού 685/95, δυνάμει του οποίου, στο πλαίσιο συμφωνίας ανταλλαγών των δυνατοτήτων αλιείας, σιωπηρώς ανανεώσιμης, για τη χρονική περίοδο μεταξύ 1995 και 2002, η Πορτογαλική Δημοκρατία παραχώρησε στη Γαλλική Δημοκρατία 80 % των αλιευτικών δυνατοτήτων της στη ζώνη CIEM IX ώστε η ποσότητα αυτή να αλιεύεται αποκλειστικά στα ύδατα υπό την κυριαρχία ή τη δικαιοδοσία της Γαλλικής Δημοκρατίας στη ζώνη CIEM VIII. Εφόσον πάντως η Πορτογαλική Δημοκρατία δεν είχε δικαιώματα αλιείας στη ζώνη CIEM VIII, οι ακυρωθείσες διατάξεις είχαν ως αντικείμενο τη δημιουργία των εν λόγω δικαιωμάτων.

66 Τονίζεται ότι, μολονότι με την απόφαση της 18ης Απριλίου 2002, το Δικαστήριο ακύρωσε τη χορηγηθείσα από το Συμβούλιο προς την Πορτογαλική Δημοκρατία άδεια αλιείας μέρους της ποσοστώσεώς της γαύρου στη ζώνη CIEM VIII, αντιθέτως, δεν έκρινε τη νομιμότητα της παραχωρήσεως εκ μέρους της Πορτογαλικής Δημοκρατίας των αλιευτικών δυνατοτήτων της γαύρου στη ζώνη CIEM VIII στη Γαλλική Δημοκρατία, εφόσον η εν λόγω παραχώρηση επιβεβαιώθηκε με την απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Οκτωβρίου 1999.

67 Πράγματι, με την απόφαση εκείνη, το Δικαστήριο απέρριψε τους λόγους ακυρώσεως που προέβαλε το Βασίλειο της Ισπανίας κατά της διατάξεως που προέβλεπε την παραχώρηση αυτή, ήτοι το σημείο 1, 1.1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο i, του παραρτήματος IV του κανονισμού 685/95. Το συμβατό της εν λόγω διατάξεως με το κοινοτικό δίκαιο κρίθηκε συνεπώς οριστικά με την απόφαση της 5 Οκτωβρίου 1999, η οποία ενέχει επί του σημείου αυτού ισχύ δεδικασμένου (βλ., συναφώς, τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα M. Alber στην απόφαση της 18ης Απριλίου 2002, Συλλογή 2002, σ. I-3441, σκέψεις 47 και 79).

68 Αντιθέτως, πρέπει να εξεταστεί αν η παρανόμως δοθείσα στην Πορτογαλική Δημοκρατία άδεια να αλιεύει μέρος της ποσοστώσεώς της γαύρου στη ζώνη CIEM VIII συνιστά συμπεριφορά δυνάμενη να δημιουργήσει δικαίωμα αποζημιώσεως. Συναφώς, οι ενάγοντες ισχυρίζονται ότι η συμπεριφορά του Συμβουλίου που αποτελεί την αφετηρία της ζημίας τους προσέβαλε την αρχή της σχετικής σταθερότητας, παραβίασε την πράξη προσχωρήσεως, προσέβαλε τις αρχές της ασφάλειας δικαίου και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, η συμπεριφορά δε αυτή αποτελεί κατάχρηση εξουσίας.

— Επί της προσβολής της αρχής της σχετικής σταθερότητας

69 Υπενθυμίζεται ότι, με την απόφαση της 18ης Απριλίου 2002, το Δικαστήριο έκρινε ότι, επιτρέποντας, με τις ακυρωθείσες διατάξεις, στην Πορτογαλική Δημοκρατία να αλιεύει μέρος της ποσοστώσεώς της γαύρου στη ζώνη CIEM VIII μεταξύ 1996 και 2001, το Συμβούλιο προσέβαλε την αρχή της σχετικής σταθερότητας, δεδομένου ότι η Ισπανία δεν έλαβε το 90 % των αλιευτικών δυνατοτήτων που της είχαν χορηγηθεί στη ζώνη CIEM VIII.

— Επί των λοιπών παραβάσεων που προβάλλουν οι ενάγοντες

70 Οι ενάγοντες ισχυρίζονται ότι η προσαπτόμενη στο Συμβούλιο συμπεριφορά παραβίασε, πλην της αρχής της σχετικής σταθερότητας, την πράξη προσχωρήσεως, τις αρχές της ασφάλειας δικαίου και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, και η συμπεριφορά αυτή συνιστά κατάχρηση εξουσίας.

71 Είναι αληθές ότι με την απόφαση της 18ης Απριλίου 2002, το Δικαστήριο δεν διαπίστωσε ότι το Συμβούλιο διέπραξε τις προαναφερθείσες παραβάσεις και καταχρήσεις.

72 Πάντως, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, η αγωγή αποζημιώσεως είναι αυτοτελής σε σχέση με την προσφυγή ακυρώσεως (διάταξη του Δικαστηρίου της 21ης Ιουνίου 1993, C-257/93, Van Parijs κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-3335, σκέψεις 14 και 15, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 16ης Απριλίου 1997, Τ-20/94, Hartmann κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-595, σκέψη 115), οπότε η ακύρωση της πράξεως που προκάλεσε τις ζημίες ή η διαπίστωση του ανίσχυρου της πράξεως αυτής δεν απαιτείται για την άσκηση αγωγής αποζημιώσεως.

73 Ωστόσο, η ύπαρξη δικαιώματος αποζημιώσεως δυνάμει του κοινοτικού δικαίου εξαρτάται από τη φύση των προβαλλομένων παραβάσεων, εφόσον για την εφαρμογή του άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ απαιτείται η προβαλλομένη παράβαση να είναι κατάφωρη και ο παραβιασθείς κανών δικαίου να χορηγεί δικαιώματα σε ιδιώτες.

74 Κατά συνέπεια, πρέπει να εξεταστεί αν η προσαπτόμενη στο Συμβούλιο συμπεριφορά παραβίασε, πλην της αρχής της σχετικής σταθερότητας, την πράξη προσχωρήσεως, και προσέβαλε τις αρχές της ασφάλειας δικαίου και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, και αν η λόγω συμπεριφορά συνιστά κατάχρηση εξουσίας.

75 Κατ' αρχάς, διαπιστώνεται ότι η παραβίαση της πράξεως προσχωρήσεως αποδεικνύεται, εφόσον το Συμβούλιο, επιτρέποντας στην Πορτογαλική Δημοκρατία να αλιεύει μέρος της ποσοστώσεώς της γαύρου στη ζώνη CIEM VIII, όπως διαπίστωσε το Δικαστήριο στη σκέψη 42 της αποφάσεως της 18ης Απριλίου 2002, αφαίρεσε από το Βασίλειο της Ισπανίας το 90 % των αλιευτικών δυνατοτήτων του TAC γαύρου στη ζώνη CIEM VIII που του είχαν χορηγηθεί. Πράγματι, η χορήγηση στο Βασίλειο της Ισπανίας 90 % των αλιευτικών δυνατοτήτων του TAC γαύρου στην εν λόγω ζώνη προβλέπεται στο άρθρο 161, παράγραφος 1, στοιχείο στ΄, της πράξεως προσχωρήσεως.

76 Στη συνέχεια, όσον αφορά τις αρχές της ασφάλειας δικαίου και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει, αντιθέτως, ότι η παράβασή τους δεν αποδεικνύεται. Η άποψη των εναγόντων στηρίζεται πράγματι στην υπόθεση ότι το Συμβούλιο δεν μπορεί νομίμως, εν πάση περιπτώσει, να επιτρέπει στην Πορτογαλική Δημοκρατία να αλιεύει γαύρο στη ζώνη CIEM VIII. Ωστόσο, η εν λόγω υπόθεση είναι εσφαλμένη. Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, με την απόφαση της 18ης Απριλίου 2002, το Δικαστήριο έκρινε:

«44 Οι προσβαλλόμενες διατάξεις δεν δύνανται να δικαιολογηθούν από το άρθρο 11, παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το σημείο 1, 1.1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο i, του παραρτήματος IV του κανονισμού 685/95, δεδομένου ότι η δεύτερη αυτή διάταξη ορίζει ότι, αφού καθοριστεί κοινό ΤΑC γαύρου για τις ζώνες CIEM VIII και IX, το 80 % των αλιευτικών δυνατοτήτων της Πορτογαλίας παραχωρείται ετησίως στη Γαλλία, με υποχρέωση να αλιεύεται αποκλειστικά στα ύδατα που υπάγονται στην κυριαρχία ή τη δικαιοδοσία της Γαλλίας.

45 Η διατυπούμενη στις σκέψεις 51 και 52 της προπαρατεθείσας αποφάσεως Ισπανία κατά Συμβουλίου διαπίστωση ότι η παραχώρηση στη Γαλλική Δημοκρατία των αλιευτικών δυνατοτήτων της Πορτογαλικής Δημοκρατίας πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο ενός κοινού ΤΑC, το οποίο καλύπτει τις ζώνες CIEM VIII και IX, αποδεικνύεται ως μη ακριβής. Προκειμένου να πληρωθεί η προϋπόθεση του καθορισμού ενός κοινού ΤΑC γαύρου για τις ζώνες CIEM VIII και IX, από την οποία το σημείο 1, 1.1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο i, του παραρτήματος IV του κανονισμού 685/95 εξαρτά την ανταλλαγή των αλιευτικών δυνατοτήτων μεταξύ της Πορτογαλικής Δημοκρατίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας, θα έπρεπε το Συμβούλιο να καθορίσει ενιαίο ΤΑC γαύρου για τις ζώνες CIEM VIII και CIEM IX, X, Copace 34.1.1, πράγμα το οποίο δεν έπραξε, όπως το ίδιο δέχθηκε εγγράφως. Πράγματι, η κατά τους ισχυρισμούς του Συμβουλίου κοινή διαχείριση δύο χωριστών ΤΑC δεν πληροί την ως άνω προϋπόθεση. Επιπλέον, δεν αμφισβητείται εν προκειμένω ότι τα δύο ΤΑC αφορούν δύο διαφοροποιημένα βιολογικώς αποθέματα.

[...]

47 Οι προβαλλόμενες διατάξεις δεν δύνανται να δικαιολογηθούν ούτε από τα άρθρα 8, παράγραφος 4, στοιχείο ii, και 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 3760/92, τα οποία προβλέπουν τη σύναψη συμφωνιών σχετικών με ανταλλαγές ποσοστώσεων. Πράγματι, το άρθρο 8, παράγραφος 4, στοιχείο ii, ορίζει ρητώς ότι, προκειμένου μια τέτοια ανταλλαγή να ληφθεί υπόψη από το Συμβούλιο, απαιτείται αίτηση των άμεσα ενδιαφερομένων κρατών μελών. Εν προκειμένω, τέτοια αίτηση δεν υποβλήθηκε από το Βασίλειο της Ισπανίας, το οποίο παρά ταύτα είναι άμεσα ενδιαφερόμενο, καθόσον η ανταλλαγή ποσοστώσεων είχε ως συνέπεια αύξηση των αλιευτικών δυνατοτήτων γαύρου εντός της ζώνης CIEM VIII. Όσο για το άρθρο 9, παράγραφος 1, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η ανταλλαγή των διαθεσίμων αλιευτικών δυνατοτήτων, η οποία προβλέπεται από το άρθρο αυτό, προϋποθέτει ότι οι εν λόγω δυνατότητες είχαν δοθεί προηγουμένως σύμφωνα με την αρχή της σχετικής σταθερότητας. Ωστόσο, τούτο δεν συνέβη κατά τα έτη 1996 έως 2001, όπως προκύπτει από τη σκέψη 42 της παρούσας αποφάσεως.»

77 Επομένως, το Συμβούλιο είχε, κατ' αρχήν, το δικαίωμα, δυνάμει του σημείου 1, 1.1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο i, του παραρτήματος IV του κανονισμού 685/95 και του άρθρου 8, παράγραφος 4, στοιχείο ii, του κανονισμού 3760/92, να επιτρέψει στην Πορτογαλική Δημοκρατία να αλιεύει τον γαύρο στη ζώνη CIEM VIII, εφόσον είτε έχει καθοριστεί κοινό ΤΑC γαύρου για τη ζώνη CIEM VIII και για τη ζώνη CIEM IX, είτε όλα τα άμεσα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη υποβάλλουν συναφές αίτημα.

78 Κατά συνέπεια, οι ενάγοντες δεν μπορούν να προβάλουν ότι η αρχή της ασφάλειας δικαίου παραβιάστηκε με τις ακυρωθείσες διατάξεις, εφόσον το εφαρμοστέο κανονιστικό πλαίσιο επιτρέπει, κατ' αρχήν, στο Συμβούλιο να τις θεσπίσει. Για τον ίδιο λόγο, οι ενάγοντες δεν μπορούσαν περαιτέρω να έχουν δικαιολογημένη εμπιστοσύνη στη διατήρηση υφιστάμενης καταστάσεως, εφόσον η κατάσταση αυτή μπορούσε να τροποποιηθεί από το Συμβούλιο δυνάμει της εξουσίας του εκτιμήσεως, και τούτο ειδικά σε έναν τομέα όπως ο τομέας της κοινής γεωργικής πολιτικής, στο πλαίσιο του οποίου τα κοινοτικά όργανα διαθέτουν ευρεία εξουσία εκτιμήσεως (βλ., συναφώς, την προαναφερθείσα στη σκέψη 55 ανωτέρω απόφαση Area Cova κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, σκέψη 122).

79 Όσον αφορά, τέλος, την προβαλλόμενη κατάχρηση εξουσίας, υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με τη νομολογία, μία πράξη έχει εκδοθεί κατά κατάχρηση εξουσίας μόνον όταν εμφανίζεται, βάσει αντικειμενικών, λυσιτελών και συνεκτικών ενδείξεων, ότι εκδόθηκε με αποκλειστικούς ή, τουλάχιστον, πρωταρχικούς σκοπούς διαφορετικούς από αυτούς που επικαλείται το καθού όργανο ή με σκοπό την καταστρατήγηση μιας διαδικασίας που προβλέπει ειδικά η Συνθήκη (προαναφερθείσα στη σκέψη 34 ανωτέρω απόφαση Rica Foods και Free Trade Foods κατά Επιτροπής, σκέψη 200).

80 Ωστόσο, εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι οι ενάγοντες δεν προβάλλουν κανένα στοιχείο από το οποίο προκύπτει ότι οι ακυρωθείσες διατάξεις δεν θεσπίστηκαν για να «εξασφαλιστεί η καλύτερη χρήση των αλιευτικών δυνατοτήτων για τον γαύρο», όπως προβλέπει η τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 746/95.

81 Από το σύνολο των στοιχείων αυτών προκύπτει ότι η προσαπτόμενη στο Συμβούλιο συμπεριφορά δεν είναι σύννομη καθόσον παραβιάζει την αρχή της σχετικής σταθερότητας και την πράξη προσχωρήσεως.

82 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει στη συνέχεια να εξεταστεί αν οι κανόνες δικαίου που παραβίασε το Συμβούλιο είχαν σκοπό την απονομή δικαιωμάτων σε ιδιώτες και, ενδεχομένως, αν οι εν λόγω παραβάσεις είναι κατάφωρες.

Επί της υπάρξεως κανόνος δικαίου που απονέμει δικαιώματα σε ιδιώτες

83 Κατά τη νομολογία, για να στοιχειοθετηθεί εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας, η προσαπτόμενη παρανομία πρέπει να αφορά την παράβαση κανόνα δικαίου που αποσκοπεί στην απονομή δικαιωμάτων σε ιδιώτες (προαναφερθείσα στη σκέψη 34 ανωτέρω απόφαση Bergaderm και Goupil κατά Επιτροπής, σκέψη 42, και προαναφερθείσα στη σκέψη 33 ανωτέρω απόφαση Επιτροπή κατά Camar και Tico, σκέψη 53).

84 Συνεπώς, πρέπει να εξεταστεί σε ποιο βαθμό η αρχή της σχετικής σταθερότητας και το άρθρο 161, παράγραφος 1, στοιχείο στ΄, της πράξεως προσχωρήσεως μπορεί να θεωρηθεί ότι έχουν ως αντικείμενο την απονομή δικαιωμάτων σε ιδιώτες.

85 Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί, προκαταρκτικώς, ότι, αντίθετα προς όσα υποστηρίζει το Συμβούλιο, δεν έχει ιδιαίτερη σημασία αν ο παραβιαζόμενος κανόνας αποτελεί ή όχι ιεραρχικώς ανώτερο κανόνα δικαίου (βλ., συναφώς, την προαναφερθείσα στη σκέψη 34 ανωτέρω απόφαση Bergaderm και Goupil κατά Επιτροπής, σκέψεις 41, 42 και 62). Κατά συνέπεια, τα προβληθέντα από τους διαδίκους συναφώς επιχειρήματα είναι ανίσχυρα.

86 Στη συνέχεια, πρέπει να επισημανθεί ότι η νομολογία έκρινε ότι κανόνας δικαίου έχει αντικείμενο την απονομή δικαιωμάτων σε ιδιώτες όταν η παράβαση αφορά διάταξη που συνεπάγεται δικαιώματα τα οποία τα εθνικά δικαστήρια υποχρεούνται να προστατεύουν (απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Μαρτίου 1996, C-46/93 και C-48/93, Brasserie du pêcheur και Factortame, Συλλογή 1996, σ. I-1029, σκέψη 54), που συνεπάγεται πλεονέκτημα δυνάμενο να θεωρηθεί ως κεκτημένο δικαίωμα (βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 29ης Ιανουαρίου 1998, Τ-113/96, Dubois et Fils κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-125, σκέψεις 63 έως 65), που έχει ως αποστολή την προστασία των συμφερόντων των ιδιωτών (απόφαση του Δικαστηρίου της 25ης Μαΐου 1978, 83/76 και 94/76, 4/77, 15/77 και 40/77, HNL κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1978, σ. 381, σκέψη 5) ή προβαίνει στη χορήγηση δικαιωμάτων στους ιδιώτες το περιεχόμενο των οποίων μπορεί να προσδιοριστεί επαρκώς (απόφαση του Δικαστηρίου της 8ης Οκτωβρίου 1996, C-178/94, C-179/94, C-188/94 έως C-190/94, Dillenkofer κ.λπ. Συλλογή 1996, σ. I-4845, σκέψη 22).

87 Πρέπει να υπομνηστεί ότι, δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 4, στοιχεία i και ii, του κανονισμού 3760/92, το Συμβούλιο κατανέμει τις αλιευτικές δυνατότητες μεταξύ των κρατών μελών ώστε να εξασφαλίζει για κάθε κράτος μέλος σχετική σταθερότητα των αλιευτικών δραστηριοτήτων για κάθε συγκεκριμένο απόθεμα. Κατ' εφαρμογήν της εν λόγω αρχής, το άρθρο 161, παράγραφος 1, στοιχείο στ΄, της πράξεως προσχωρήσεως χορήγησε στο Βασίλειο της Ισπανίας ποσοστό 90 % του TAC γαύρου για τη ζώνη CIEM VIII, το δε υπόλοιπο 10 % χορηγήθηκε στη Γαλλία. Την κατανομή αυτή παραβίασε το Συμβούλιο θεσπίζοντας τις ακυρωθείσες διατάξεις καθόσον οι διατάξεις αυτές είχαν ως αποτέλεσμα να μην λάβει το Βασίλειο της Ισπανίας το 90 % των αλιευτικών δυνατοτήτων γαύρου στην εν λόγω ζώνη.

88 Συναφώς, επισημαίνεται, ότι, στην προαναφερθείσα στη σκέψη 55 ανωτέρω απόφαση Area Cova κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, (σκέψη 152), το Πρωτοδικείο έκρινε ήδη ότι, επειδή η αρχή της σχετικής σταθερότητας έχει αντικείμενο μόνον τις σχέσεις μεταξύ των κρατών μελών, δεν μπορεί να απονείμει δικαιώματα στους ιδιώτες, των οποίων η προσβολή θα γεννούσε δικαίωμα αποζημιώσεως βάσει του άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ.

89 Πράγματι, η αρχή της σχετικής σταθερότητας αντανακλά ένα κριτήριο κατανομής μεταξύ των κρατών μελών των κοινοτικών αλιευτικών δυνατοτήτων με τη μορφή χορηγουμένων στα κράτη μέλη ποσοστώσεων. Όπως το Δικαστήριο έκρινε (απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Οκτωβρίου 1992, C-63/90 και C-67/90, Πορτογαλία και Ισπανία κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1992, σ. I-5073, σκέψη 28), η αρχή της σχετικής σταθερότητας δεν χορηγεί, κατά συνέπεια, στους αλιείς καμία διασφάλιση αλιείας συγκεκριμένης ποσότητας ιχθύων, η δε απαίτηση σχετικής σταθερότητας πρέπει να θεωρηθεί ως σημαίνουσα μόνο τη διατήρηση σταθερού ποσοστού για κάθε κράτος μέλος στην κατανομή αυτή.

90 Περαιτέρω, τονίζεται επίσης ότι, δυνάμει του άρθρου 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 3760/92, τα κράτη μέλη μπορούν να ανταλλάσσουν μεταξύ τους, εν όλω ή εν μέρει, τις διαθέσιμες αλιευτικές δυνατότητες που τους έχουν χορηγηθεί, όπως αποδεικνύουν τα πραγματικά περιστατικά της παρούσας υποθέσεως. Ούτε από την ακολουθητέα για την πραγματοποίηση της ανταλλαγής αυτής διαδικασία προκύπτουν στοιχεία βάσει των οποίων μπορεί να συναχθεί η ύπαρξη δικαιωμάτων των αλιέων του παραχωρούντος κράτους μέλους.

91 Ομοίως, όπως επισήμανε στη σκέψη 54 της διατάξεως της 19ης Σεπτεμβρίου 2001 το Πρωτοδικείο, το άρθρο 161, παράγραφος 1, στοιχείο στ΄, της πράξεως προσχωρήσεως έχει αποκλειστικά ως σκοπό τον καθορισμό της κατανομής της ποσοστώσεως γαύρου στη ζώνη CIEM VIII και δεν περιλαμβάνει καμία αναφορά στην κατάσταση των αλιέων γαύρου των δύο χωρών που μπορούν να αλιεύουν στη ζώνη αυτή, ούτε, κατά μείζονα λόγο, υποχρέωση του Συμβουλίου να λάβει υπόψη την ειδική κατάσταση αυτών των αλιέων όταν επιτρέπει μεταφορά ποσοστώσεως γαύρου από μια όμορη ζώνη στη ζώνη αυτή.

92 Επομένως, η χορήγηση στο Βασίλειο της Ισπανίας, δυνάμει της αρχής της σχετικής σταθερότητας, ποσοστού 90 % του ΤΑC γαύρου στη ζώνη CIEM VIII δεν χορηγεί, καθαυτή, στους Ισπανούς αλιείς κανένα δικαίωμα αλιείας γαύρου στη ζώνη αυτή, οι δε αλιευτικές δυνατότητες, που ενδεχομένως υπάρχουν, προκύπτουν αποκλειστικώς από την εθνική νομοθεσία που καθορίζει τις προϋποθέσεις ασκήσεως της αλιείας γαύρου στη ζώνη CIEM VIII.

93 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να θεωρηθεί ότι η αρχή της σχετικής σταθερότητας και το άρθρο 161, παράγραφος 1, στοιχείο στ΄, της πράξεως προσχωρήσεως προσδιορίζουν με επαρκή ακρίβεια τα κράτη ως δικαιούχους των δικαιωμάτων αλιείας και καθορίζουν το περιεχόμενο των δικαιωμάτων αυτών οπότε οι εν λόγω κανόνες δικαίου δεν έχουν ως σκοπό την απονομή δικαιωμάτων σε ιδιώτες υπό την έννοια της προαναφερθείσας νομολογίας.

94 Ασφαλώς, όπως ισχυρίζονται οι ενάγοντες, σύμφωνα με τη δέκατη τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 3760/92, η σχετική σταθερότητα που προβλέπεται με τον εν λόγω κανονισμό πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις ειδικές ανάγκες των περιοχών, των οποίων οι πληθυσμοί εξαρτώνται κυρίως από την αλιεία και τις συναφείς δραστηριότητες. Όπως έκρινε το Δικαστήριο, από τα ανωτέρω προκύπτει ότι σκοπός των ποσοστώσεων είναι να εξασφαλίζεται σε κάθε κράτος μέλος ένα μέρος των κοινοτικών ΤΑC, καθοριζόμενο, κατά βάση, σε συνάρτηση με τα αλιεύματα τα οποία απέφεραν οι παραδοσιακές αλιευτικές δραστηριότητες και καρπώνονταν οι τοπικοί πληθυσμοί που εξαρτώνται από την αλιεία και οι σχετικές βιομηχανίες του κράτους μέλους πριν από τη θέσπιση του συστήματος των ποσοστώσεων (απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Φεβρουαρίου 1998, C-4/96, NIFPO και Northern Ireland Fishermen's Federation, Συλλογή 1998, σ. I-681, σκέψη 47· βλ., επίσης, όσον αφορά τον κανονισμό 170/83, τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 14ης Δεκεμβρίου 1989, C-3/87, Agegate, Συλλογή 1989, σ. 4459, σκέψη 24, και προαναφερθείσα στη σκέψη 58 ανωτέρω απόφαση Jaderow, σκέψη 23).

95 Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο κρίνει ότι στο Συμβούλιο εναπόκειται, κατά την κατανομή των δυνατοτήτων αλιείας μεταξύ των κρατών μελών, να επιτύχει τον συγκερασμό, για καθένα από τα εν λόγω αποθέματα, των συμφερόντων κάθε κράτους μέλους όσον αφορά ιδίως τις παραδοσιακές αλιευτικές δραστηριότητές του και, ενδεχομένως, τους εξαρτώμενους από την αλιεία τοπικούς πληθυσμούς και βιομηχανίες του (προαναφερθείσα στη σκέψη 94 ανωτέρω απόφαση NIFPO και Northern Ireland Fishermen's Federation, σκέψη 48).

96 Πάντως, επισημαίνεται ότι, στη σκέψη 153 της προαναφερθείσας στη σκέψη 55 ανωτέρω αποφάσεως Area Cova κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, το Πρωτοδικείο έκρινε επίσης ότι τα παραδοσιακά αλιευτικά δικαιώματα δημιουργούνται υπέρ των κρατών, αποκλειομένων των κατ' ιδίαν εφοπλιστών, ούτως ώστε οι εν λόγω εφοπλιστές δεν μπορούν να επικαλεστούν δικαίωμα του οποίου η προσβολή θα οδηγούσε στη γένεση υπέρ αυτών δικαιώματος αποζημιώσεως βάσει του άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ.

97 Επομένως, η αρχή της σχετικής σταθερότητας και το άρθρο 161, παράγραφος 1, στοιχείο στ΄, της πράξεως προσχωρήσεως δεν αποσκοπούν στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες υπό την έννοια της παρατεθείσας νομολογίας. Κατά συνέπεια, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστεί ο κατάφωρος χαρακτήρας της παραβάσεως των εν λόγω κανόνων από το Συμβούλιο, πρέπει να συναχθεί ότι η πρώτη προϋπόθεση αναγνωρίσεως δικαιώματος αποζημιώσεως από το κοινοτικό δίκαιο δεν πληρούται εν προκειμένω.

2. *Επί της προβαλλόμενης ζημίας*

Επιχειρήματα των διαδίκων

98 Οι ενάγοντες ισχυρίζονται ότι η προσαπτόμενη στο Συμβούλιο παρανομία τους προξένησε τέσσερα είδη ζημιών.

99 Πρώτον, οι ενάγοντες επισημαίνουν ότι οι ακυρωθείσες διατάξεις είχαν ως άμεσο αποτέλεσμα να αφαιρέσουν από τον ισπανικό στόλο, στον κόλπο της Gascogne, το δικαίωμα αλιείας 90 % των αλιευμάτων στο «νέο TAC», το οποίο υπολογίζεται προσθέτοντας το τυπικώς εγκριθέν για κάθε περίοδο εμπορίας TAC στη ζώνη CIEM VIII και τους συμπληρωματικούς τόνους γαύρου που χορηγήθηκαν στον γαλλικό στόλο στη ζώνη CIEM VIII κατόπιν της παραχωρήσεως της πορτογαλικής ποσοστώσεως της ζώνης CIEM IX, την οποία ενέκρινε το Συμβούλιο. Πράγματι, ο

γαύρος που αλιεύεται στη ζώνη CIEM VIII αποτελεί τη μόνη μονάδα διαφοροποιημένης διαχειρίσεως. Κατά συνέπεια, κάθε αλίευμα που πραγματοποιείται στη θάλασσα ανά μονάδα αλιείας αφαιρείται του ΤΑC της ζώνης CIEM VIII, η οποία δεν είναι πλέον διαθέσιμη για τις άλλες αλιευτικές μονάδες του στόλου που μπορεί να αλιεύει εκεί.

100 Σύμφωνα με τους ενάγοντες, η εν λόγω ζημία είναι αληθής και βεβαία. Πράγματι, εφόσον το 90 % του ΤΑC γαύρου της ζώνης CIEM VIII που καθορίζεται ετησίως από το Συμβούλιο αντιστοιχεί στον ισπανικό στόλο και η ανταλλαγή ποσοστώσεων μεταξύ ζωνών είναι παράνομη, αύξηση του ΤΑC χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η αρχή της σχετικής σταθερότητας οδηγεί αναπόφευκτα στο συμπέρασμα ότι, κατά την χρονική περίοδο που ίσχυε εκ των πραγμάτων η εν λόγω αύξηση του ΤΑC, ο ισπανικός στόλος και συνεπώς οι ενάγοντες στερήθηκαν μέρος των αλιευτικών δικαιωμάτων που τους είχαν χορηγηθεί στο πράγματι υφιστάμενο κατά τη διάρκεια των ετών αυτών ΤΑC, το οποίο μπορεί να υπολογιστεί προσθέτοντας στο καθοριζόμενο με τους κανονισμούς ΤΑC γαύρου, δηλαδή 33 000 τόνους ετησίως, το οποίο αντιστοιχεί στην επιτρεπόμενη ανταλλαγή, ήτοι 5 008 τόνοι κατά τη διάρκεια των ετών 1996, 1997, 1998 και 1999, 3 000 τόνοι το 2000, και 4 176 τόνοι το 2001. Η εν λόγω ζημία προκλήθηκε άμεσα στους ενάγοντες, εφόσον είχαν αλιευτικά δικαιώματα επί των ποσοστώσεων.

101 Ασφαλώς, σύμφωνα με τους ενάγοντες, για να στοιχειοθετηθεί ζημία, οι γαύροι πρέπει να έχουν αλιευθεί και είναι πιθανόν ότι ο ισπανικός στόλος δεν θα αλίευε το σύνολο της χορηγηθείσας στο Βασίλειο της Ισπανίας ποσοστώσεως, ακόμη και ελλείψει ανταλλαγής. Πάντως, αποδεικνύεται ότι υπήρξε ανταλλαγή και οι γαύροι δεν αλιεύθηκαν από τον ισπανικό στόλο, αλλά από τον γαλλικό στόλο, τούτο δε πέραν της χορηγηθείσας στη Γαλλική Δημοκρατία ποσοστώσεως.

102 Οι ενάγοντες, βάσει οικονομικής εκτιμήσεως της ζημίας τους, πραγματοποιηθείσας από το Instituto Tecnológico Pesquero y Alimentario (στο εξής: έκθεση AZTI), η οποία επισυνάπτεται στο δικόγραφο της αγωγής, φρονούν ότι η παράνομη εκχώρηση ποσοστώσεων πραγματοποιήθηκε με μέση αύξηση 4 500 τόνων ετησίως

για αλιεία στη ζώνη CIEM VIII, αύξηση η οποία υπολογίστηκε αφαιρώντας από το σύνολο των πραγματοποιούμενων από τον γαλλικό στόλο αλιευμάτων την ποσόστωση του TAC που θα αντιστοιχούσε στον γαλλικό στόλο χωρίς την κριθείσα ως παράνομη παραχώρηση. Οι ενάγοντες εκτιμούν τη συνολική αξία του πλεονάσματος των αλιευμάτων του γαλλικού στόλου σε σχέση με την ποσόστωση την οποία μπορούσε να διαθέτει ελλείψει της ανταλλαγής μεταξύ 1996 και 2001 σε 51 722 830 ευρώ.

103 Συναφώς, οι ενάγοντες διευκρινίζουν ότι η αγωγή τους δεν αφορά επομένως το πλεόνασμα των αλιευτικών δυνατοτήτων του γαλλικού στόλου, αλλά το πλεόνασμα των αλιευμάτων που πραγματοποιήθηκαν σε σχέση με τις αλιευτικές δυνατότητες που αντιστοιχούν νομίμως στον στόλο αυτό. Η προκληθείσα ζημία δεν εξαρτάται συνεπώς, όπως υποστηρίζει το Συμβούλιο, από το γεγονός ότι ο ισπανικός στόλος αλιεύει ή δεν αλιεύει ποσότητα γαύρου πλησίον του καθορισμένου με τους κανονισμούς ορίου αλιευμάτων, αλλά από ένα αδιαμφισβήτητο γεγονός, δηλαδή από τα πλεονάζοντα αλιεύματα που πραγματοποιεί ο γαλλικός στόλος λόγω της παράνομης ανταλλαγής ποσοστώσεων.

104 Δεύτερον, οι ενάγοντες φρονούν ότι η διαπραχθείσα από το Συμβούλιο παρανομία τούς προκάλεσε πρόσθετη ζημία καθόσον συνεπήχθη τροποποίηση των όρων της αγοράς στην Αυτόνομη Κοινότητα της Χώρας των Βάσκων κατά τη διάρκεια της επίμαχης περιόδου, εφόσον μειώθηκε τόσο η ζήτηση όσο και οι τιμές. Βάσει της εκθέσεως AZTI, οι ενάγοντες εκτιμούν τη συνολική τους ζημία συναφώς, για την περίοδο μεταξύ 1996 και 2001, σε 3 953 989 ευρώ.

105 Τρίτον, οι ενάγοντες φρονούν ότι η προσαπτόμενη στο Συμβούλιο παρανομία αποδυνάμωσε την ανταγωνιστική θέση του ισπανικού στόλου έναντι της ενισχύσεως του γαλλικού στόλου, εφόσον η Γαλλία μπόρεσε να διατηρήσει τον στόλο που αλιεύει στον επίμαχο ιχθυότοπο χάριν, εν πολλοίς, στην ακυρωθείσα από το Δικαστήριο παραχώρηση αλιευτικών δυνατοτήτων. Οι ενάγοντες στηρίζονται συναφώς σε τρεις λυσιτελείς παραμέτρους βάσει των οποίων μπορεί να υπολογιστεί η δραστηριότητα του γαλλικού στόλου, δηλαδή την εκτίμηση του αριθμού των αλιευτικών σκαφών και των χρησιμοποιουμένων πρακτικών, το σύνολο των αλιευμάτων και τα έμμεσα όρια της αλιευτικής προσπάθειας που προκύπτουν από την πρόωρη εξάντληση της γαλλικής ποσοστώσεως του TAC του γαύρου στη ζώνη CIEM VIII. Επομένως, αντιστρόφως, η βιωσιμότητα του ισπανικού στόλου στον κόλπο της Gascogne θίγεται σοβαρά, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα,

λόγω της υπερεκμεταλλεύσεως των κοινών πόρων στη ζώνη του κόλπου του Biscaye και της συνακόλουθης μειώσεως του αποθέματος γαύρου στη ζώνη CIEM VIII. Τούτο αντιστοιχεί τόσο σε μείωση των πραγματικών αλιευτικών δυνατοτήτων για τον στόλο, ανεξαρτήτως του καθορισμένου TAC, και σε ουσιώδη κίνδυνο μειώσεως του κοινοτικού TAC γαύρου για τον λόγω ιχθυότοπο.

106 Τέταρτον, οι ενάγοντες υποστηρίζουν ότι η εκχώρηση αλιευτικών δυνατοτήτων υπέρ του γαλλικού στόλου στη ζώνη CIEM VIII είναι μια από τις βασικές αιτίες της υπερεκμεταλλεύσεως των πόρων, διότι επιτρέπει στον εν λόγω στόλο να αλιεύει πρακτικώς κατά τη διάρκεια όλου του έτους. Ως απόδειξη, οι ενάγοντες επισημαίνουν ότι ο ισπανικός στόλος δεν μπόρεσε να εξαντλήσει την ποσόστωσή του TAC γαύρου κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, λόγω των υπερβολικών αλιευμάτων που είχε πραγματοποιήσει στο εν λόγω απόθεμα ο γαλλικός στόλος. Η αληθής και βεβαία ζημία που προκλήθηκε στον ισπανικό στόλο λόγω της υπερεκμεταλλεύσεως των πόρων εκ μέρους του γαλλικού στόλου συγκεκριμενοποιείται μέχρι σήμερα με την αδυναμία πραγματοποιήσεως σημαντικότερων αλιευμάτων. Για το μέλλον, η ζημία συνίσταται στην ύπαρξη μικρότερων πραγματικών αλιευτικών δυνατοτήτων, εφόσον το απόθεμα γαύρου μειώνεται, επηρεάζοντας τη μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη οικονομική βιωσιμότητα του ισπανικού στόλου.

107 Σύμφωνα με τους ενάγοντες, η αποδυνάμωση της ανταγωνιστικής θέσης του ισπανικού στόλου και η υπερεκμετάλλευση των πόρων είναι αληθείς και βέβαιες ζημίες, ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι ο συγκεκριμένος υπολογισμός τους πρέπει να γίνει μεταγενέστερα και χωριστά.

108 Ως προς την επίκριση του Συμβουλίου για τη μέθοδο που έγινε δεκτή με την έκθεση AZTI, οι ενάγοντες ισχυρίζονται, αφενός, ότι κάθε εκτίμηση lucrum cessans ή damnum emergens συνεπάγεται οπωσδήποτε προηγούμενη εκτίμηση των κερδών τα οποία μπορούσαν να πραγματοποιηθούν αν το ζημιογόνο γεγονός δεν είχε επέλθει και, αφετέρου, ότι η έκθεση AZTI χρησιμοποίησε τη μέθοδο που οι οικονομολόγοι θεωρούν ως την πιο βάσιμη επιστημονικώς για να αποδώσουν σε κάθε σκάφος του ισπανικού στόλου που ανήκει σε καθένα από τους ενάγοντες το μέρος που του αναλογεί από τη συνολική ζημία. Αν το Συμβούλιο σκοπεί να αμφισβητήσει την ποιότητα της εν λόγω μεθόδου ή την επιστημονική της ακρίβεια, πρέπει να εκθέσει συναφώς τους λόγους.

109 Το Συμβούλιο φρονεί ότι οι ενάγοντες δεν απέδειξαν ότι υπέστησαν οποιαδήποτε ζημία.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

110 Κατά τη νομολογία, για να στοιχειοθετηθεί η εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας βάσει του άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, ο ζημωθείς πρέπει να αποδείξει το υποστατό της προβαλλομένης ζημίας. Η εν λόγω ζημία πρέπει να είναι πραγματική και βέβαιη (απόφαση του Δικαστηρίου της 27 Ιανουαρίου 1982, 256/80, 257/80, 265/80, 267/80 και 5/81, Birra Wührer κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1982, σ. 85, σκέψη 9· απόφαση του Πρωτοδικείου, της 2ας Ιουλίου 2003, Τ-99/98, Hameico Stuttgart κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-2195, σκέψη 67), καθώς και υπολογίσιμη (απόφαση του Πρωτοδικείου της 16ης Ιανουαρίου 1996, Τ-108/94, Candiotte κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1996, σ. II-87, σκέψη 54). Αντιθέτως, αμιγώς υποθετική και αόριστη ζημία δεν δημιουργεί δικαίωμα αποζημιώσεως (βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Ιουλίου 1997, Τ-267/94, Oleifici Italiani κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-1239, σκέψη 73).

111 Στον ενάγοντα εναπόκειται να προσκομίσει τα αποδεικτικά στοιχεία στον κοινοτικό δικαστή για να αποδείξει την ύπαρξη και το μέγεθος της ζημίας του (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 9ης Ιανουαρίου 1996, Τ-575/93, Koelman κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-1, σκέψη 97, και της 28ης Απριλίου 1998, Τ-184/95, Dorsch Consult κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-667, σκέψη 60· βλ. επίσης, συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Μαΐου 1976, 26/74, Roquette Frères κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1976, σ. 677, σκέψεις 22 έως 24).

112 Επομένως, πρέπει να εξεταστεί αν οι ενάγοντες απέδειξαν ότι υπέστησαν πραγματική και βέβαιη ζημία.

113 Πρώτον, οι ενάγοντες ισχυρίζονται ότι υπέστησαν ζημία καθόσον στερήθηκαν του δικαιώματος αλιείας του 90 % των αλιευμάτων του «νέου TAC» το οποίο υπολογίζεται προσθέτοντας στο καθορισμένο για τη ζώνη CIEM VIII TAC την ανταλλαγείσα ποσόστωση. Με την αγωγή τους, οι ενάγοντες φρονούν ότι η ζημία τους συναφώς αντιστοιχεί στην αξία του πλεονάσματος των αλιευμάτων που πραγματοποίησε ο γαλλικός στόλος σε σχέση με τη νόμιμη ποσόστωσή του.

114 Υπενθυμίζεται ότι, στη σκέψη 42 της αποφάσεως της 18ης Απριλίου 2002, το Δικαστήριο έκρινε ότι, λόγω της αδείας που δόθηκε στην Πορτογαλική Δημοκρατία να αλιεύει μέρος της ποσοστώσεώς της γαύρου στη ζώνη CIEM VIII, το Βασίλειο της Ισπανίας, μολονότι του είχε πράγματι χορηγηθεί το 90 % του TAC γαύρου που είχε καθοριστεί για την εν λόγω ζώνη, δεν έλαβε αντιθέτως, κατά παράβαση της αρχής της σχετικής σταθερότητας, το 90 % των αλιευτικών δυνατοτήτων γαύρου στη ζώνη αυτή. Πράγματι, η δοθείσα στην Πορτογαλική Δημοκρατία άδεια αλιεύσεως μέρους της ποσοστώσεώς της γαύρου στη ζώνη CIEM VIII αύξησε τις αλιευτικές δυνατότητες γαύρου στην εν λόγω ζώνη, χωρίς το Βασίλειο της Ισπανίας να μπορέσει να έχει το 90 % της συμπληρωματικής αυτής ποσοστώσεως γαύρου.

115 Περαιτέρω, συνομολογείται επίσης ότι αύξηση των αλιευτικών δυνατοτήτων γαύρου στη ζώνη CIEM VIII μεταξύ 1996 και 2001 επέτρεψε στη Γαλλική Δημοκρατία, λόγω της παραχωρήσεως εκ μέρους της Πορτογαλικής Δημοκρατίας της ποσοστώσεώς της στη ζώνη αυτή δυνάμει του παραρτήματος IV του κανονισμού 685/95, να πραγματοποιήσει περισσότερα αλιεύματα γαύρου στην εν λόγω ζώνη.

116 Εντούτοις, αντίθετα προς όσα υποστηρίζουν οι ενάγοντες, από καμία από τις προαναφερθείσες περιστάσεις δεν αποδεικνύεται ότι υπέστησαν πραγματική και βέβαιη ζημία.

117 Πράγματι, υπενθυμίζεται ότι, όπως ήδη έκρινε το Δικαστήριο, η αρχή της σχετικής σταθερότητας σημαίνει μόνο τη διατήρηση σταθερού ποσοστού του όγκου των διαθεσίμων αλιευμάτων για καθένα από τα εν λόγω αποθέματα, όγκος που μπορεί να εξελιχθεί, και όχι την εγγύηση σταθερής ποσότητας αλιευμάτων (απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Ιουνίου 1987, 46/86, Romkes, Συλλογή 1987, σ. 2671, σκέψη 17).

118 Επομένως, η ποσόστωση του 90 % του καθορισθέντος για τη ζώνη CIEM VIII TAC που έχει χορηγηθεί στο Βασίλειο της Ισπανίας συνιστά μόνον θεωρητικό όριο μέγιστου αλιεύματος το οποίο σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβεί ο ισπανικός στόλος. Αντιθέτως, η εν λόγω ποσόστωση ουδόλως σημαίνει ότι ο ισπανικός στόλος έχει την εξασφάλιση ότι θα αλιεύει πράγματι το 90 % του TAC γαύρου στη ζώνη CIEM VIII. Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί ότι, μολονότι οι διάδικοι διαφωνούν ως προς το ζήτημα αν οι ισπανικές αρχές διαθέτουν διακριτική εξουσία για τη χορήγηση των αλιευτικών δικαιωμάτων, αντιθέτως, συνομολογείται ότι οι ενεργοί αλιείς στη ζώνη CIEM VIII δεν είναι κάτοχοι καμίας ατομικής ποσοστώσεως χορηγηθείσας από τις ισπανικές αρχές βάσει της εθνικής νομοθεσίας.

119 Υπό τις συνθήκες αυτές, το γεγονός και μόνο ότι οι ενάγοντες δεν έλαβαν το 90 % των αλιευτικών δυνατοτήτων γαύρου στη ζώνη CIEM VIII αποδεικνύει μόνον θεωρητική και υποθετική ζημία, το υποστατό της οποίας εξαρτάται από τα πραγματικά αλιεύματα που έχει πραγματοποιήσει ο ισπανικός στόλος. Εξάλλου, οι ενάγοντες το αναγνωρίζουν, ρητώς, όταν επισημαίνουν, στο υπόμνημα απαντήσεως, ότι «ο ισπανικός στόλος δεν θα είχε πιθανώς αλιεύσει το σύνολο της ποσοστώσεώς του ελλείψει της ανταλλαγής».

120 Ως προς το γεγονός ότι ο γαλλικός στόλος πραγματοποίησε πλεονάσματα αλιευμάτων σε σχέση με την αρχική του ποσόστωση πριν από την ανταλλαγή, ουδόλως αποδεικνύει, καθ' αυτό, ότι ο ισπανικός στόλος υπέστη ζημία από απόψεως λιγότερων αλιευμάτων. Πράγματι, εφόσον το χορηγηθέν μέρος στο TAC γαύρου συνιστά ανώτατο θεωρητικό όριο, το γεγονός και μόνο ότι ο γαλλικός στόλος αλιεύει περισσότερο δεν αποδεικνύει, αντίθετα προς όσα ισχυρίζονται οι ενάγοντες, ότι ο ισπανικός στόλος αλίευσε λιγότερα ή ότι εμποδίστηκε να αλιεύσει περισσότερο.

121 Επομένως, τα προβληθέντα με την αγωγή πραγματικά περιστατικά δεν αποδεικνύουν την ύπαρξη πραγματικής και βέβαιης ζημίας.

122 Εν πάση περιπτώσει, η αξία του γαλλικού πλεονάσματος, εκτιμώμενη σε 51 722 830 ευρώ, δεν μπορεί να αποδείξει το μέγεθος της ζημίας που υπέστησαν οι ενάγοντες. Πράγματι, δεν υφίσταται καμία σχέση μεταξύ του όγκου των πράγματι πραγματοποιηθέντων αλιευμάτων από το σύνολο του γαλλικού στόλου και του όγκου των αλιευμάτων που θα μπορούσαν να έχουν πραγματοποιήσει οι ενάγοντες.

123 Καθόσον η προβαλλόμενη από τους ενάγοντες ζημία θεμελιούται στο γεγονός και μόνον ότι ο γαλλικός στόλος πραγματοποίησε υπερβολικά αλιεύματα σε σχέση με τη νόμιμη ποσόστωσή του, πρέπει να απορριφθούν τα προβληθέντα από τους ενάγοντες επιχειρήματα.

124 Στη συνέχεια, παρατηρείται ότι η προβληθείσα από τους ενάγοντες υποθετική ζημία έχει αληθή και βέβαιο χαρακτήρα αν προκύψει ότι τα αλιεύματα γαύρου που πραγματοποίησε ο γαλλικός στόλος στη ζώνη CIEM VIII βάσει της συμπληρωματικής ποσοστώσεως που χορηγήθηκε στην Πορτογαλική Δημοκρατία στην εν λόγω ζώνη περιόρισαν τις πραγματικές δυνατότητες, για τον ισπανικό στόλο που δρα στην εν λόγω ζώνη, να αλιεύσει τον γαύρο εμποδίζοντάς τον να πραγματοποιήσει πρόσθετα αλιεύματα στο όριο των 90 % των αλιευτικών δυνατοτήτων στη ζώνη CIEM VIII, λαμβανομένης υπόψη της ποσοστώσεως που η Πορτογαλική Δημοκρατία έλαβε την άδεια να αλιεύσει στην εν λόγω ζώνη.

125 Συναφώς, επιβάλλεται πάντως η διαπίστωση ότι, μολονότι οι ενάγοντες τόνισαν τις πλεονάζουσες ποσότητες που αλίευσε ο γαλλικός στόλος σε σχέση με την ποσόστωση την οποία διέθετε νομίμως στη ζώνη CIEM VIII, δεν επεδίωξαν, αντιθέτως, ποτέ να υπολογίσουν ποσοτικά τον όγκο των πρόσθετων αλιευμάτων που θα μπορούσαν να είχαν πραγματοποιήσει ελλείψει των ακυρωθεισών διατάξεων.

126 Περαιτέρω, παρατηρείται ότι δεν αμφισβητείται ότι, κατά τη διάρκεια της χρονικής περιόδου μεταξύ 1996 και 2001, το Βασίλειο της Ισπανίας ουδέποτε εξήντλησε την ποσόστωση του 90 % του αρχικώς καθορισμένου για τη ζώνη CIEM VIII TAC, ποσόστωση η οποία αντιστοιχεί, για καθένα από τα επίδικα έτη, σε 29 700 τόνους γαύρου.

127 Εφόσον ο ισπανικός στόλος, για κανένα από τα επίμαχα έτη, δεν εξήντλησε την ποσόστωσή του γαύρου στη ζώνη CIEM VIII, το γεγονός ότι ο γαλλικός στόλος υπερέβη την ποσόστωση που του είχε νομίμως χορηγηθεί είναι αλυσιτελές για να αποδειχθεί ότι ο ισπανικός στόλος υπέστη ζημία, εφόσον, εν πάση περιπτώσει, ο εν λόγω στόλος είχε τη δυνατότητα να αλιεύσει περισσότερο γαύρο στη ζώνη CIEM VIII στο πλαίσιο του καθορισθέντος για τη ζώνη αυτή ΤΑC.

128 Συναφώς, παρατηρείται ότι οι ενάγοντες δεν υποστήριξαν περαιτέρω ότι ο ίδιος ο ισπανικός στόλος περιόρισε τα αλιεύματά του για να τα κατανείμει κατά τη διάρκεια όλου του έτους χωρίς να υπερβεί την ποσόστωση των 29 700 τόνων, ούτως ώστε αν ο εν λόγω στόλος είχε πληροφορηθεί ότι διέθετε συμπληρωματική ποσόστωση γαύρου, θα είχε αλιεύσει περισσότερο.

129 Περαιτέρω, εφόσον εν προκειμένω το μη χρησιμοποιηθέν τμήμα των αλιευτικών δυνατοτήτων υπερέβη πάντοτε το 25 % της ποσοστώσεως, φθάνοντας μάλιστα πλέον του 50 % μεταξύ 1996 και 1998, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι ο ισπανικός στόλος περιορίστηκε κατά οιονδήποτε τρόπο στις αλιευτικές δραστηριότητές του γαύρου.

130 Εν πάση περιπτώσει, ακόμη και αν υποτεθεί ότι το πλεόνασμα των αλιευμάτων που πραγματοποίησε ο γαλλικός στόλος στη ζώνη CIEM VIII μπορεί να αποδείξει ότι περιορίστηκαν οι αλιευτικές δυνατότητες του ισπανικού στόλου, διαπιστώνεται ότι εν προκειμένω οι ενάγοντες δεν μπορούν να προβάλουν συναφώς ότι υπέστησαν πραγματική και βέβαιη ζημία. Πράγματι, οι αλιευτικές δυνατότητες γαύρου που δεν χρησιμοποίησε ο ισπανικός στόλος εντός της χορηγηθείσας στο Βασίλειο της Ισπανίας ποσοστώσεως κατά τη διάρκεια της περιόδου που περιλαμβάνεται μεταξύ 1996 και 2001 έφθασαν πάντοτε σε υψηλότερο όγκο από τα πλεονάσματα αλιευμάτων που πραγματοποίησε ο γαλλικός στόλος στην εν λόγω ζώνη κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, όπως καθορίζονται από τους ενάγοντες.

131 Επομένως, ακόμη και αν τα γαλλικά αλιεύματα πραγματοποιήθηκαν σε βάρος των ισπανικών, προκύπτει ότι οι ενάγοντες διέθεταν ακόμη αλιευτικές δυνατότητες που δεν είχαν εξαντληθεί και είχαν χορηγηθεί στο Βασίλειο της Ισπανίας εντός του ορίου του 90 % του καθορισθέντος για τη ζώνη ΤΑC πριν από την επιτραπείσα με τις ακυρωθείσες διατάξεις παραχώρηση, δηλαδή 29 700 τόνοι.

132 Η αδυναμία του ισπανικού στόλου να εξαντλήσει τη χορηγηθείσα στο Βασίλειο της Ισπανίας ποσόστωση, ή ακόμη να χρησιμοποιήσει ουσιώδες μέρος της, πιστοποιείται ακόμη από το γεγονός ότι, δυνάμει του σημείου 1, 1.2, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο ix, του παραρτήματος IV του κανονισμού 685/95, το Βασίλειο της Ισπανίας δέχθηκε να παραχωρήσει στη Γαλλική Δημοκρατία, σε ετήσια βάση, 9 000 τόνους (12 000 τόνους το 2000) των αλιευτικών δυνατοτήτων του ΤΑC γαύρου στη ζώνη CIEM VIII, από το 1996, ούτως ώστε η πραγματική ποσόστωση την οποία μπορούσε να διαθέτει το Βασίλειο της Ισπανίας στην εν λόγω ζώνη από το 1996 δεν ανερχόταν, στην πραγματικότητα, σε 29 700 τόνους, αλλά σε 20 700 τόνους (17 700 τόνοι το 2000). Συνεπώς, ενώ οι ενάγοντες ισχυρίζονται, με την παρούσα αγωγή, ότι υπέστησαν ζημία λόγω του ότι η Γαλλική Δημοκρατία έλαβε άδεια να αλιεύσει 5 000 σχεδόν συμπληρωματικούς τόνους στη ζώνη CIEM VIII πλέον της αρχικής ποσοστώσεως των χορηγηθέντων 3 300 τόνων δυνάμει της πράξεως προσχωρήσεως, προκύπτει ότι, κατά τον ίδιο χρόνο, το Βασίλειο της Ισπανίας παραχώρησε σχεδόν το ένα τρίτο της ποσοστώσεως που του είχε χορηγηθεί στη ζώνη αυτή με την πράξη προσχωρήσεως.

133 Για τους λόγους αυτούς, οι ενάγοντες δεν μπορούν να ισχυριστούν ότι υπέστησαν περιορισμό των πραγματικών αλιευτικών δυνατοτήτων τους στη ζώνη CIEM VIII. Τούτο επιβεβαιώνεται εξάλλου από το γεγονός ότι, σύμφωνα με τα προσκομισθέντα από το Συμβούλιο στοιχεία, τα οποία δεν αμφισβήτησαν οι ενάγοντες, προκύπτει ότι, τόσο το 1994, ήτοι προτού η Πορτογαλική Δημοκρατία λάβει την άδεια να αλιεύσει τον γαύρο στη ζώνη CIEM VIII, όσο και το 2002, ήτοι μετά την ακύρωση της αδείας αυτής, το Βασίλειο της Ισπανίας πόρρω απείχε του να εξαντλήσει την ποσόστωσή του, εφόσον τα πραγματοποιηθέντα στη ζώνη VIII αλιεύματα γαύρου για τα έτη αυτά ανέρχονται, αντιστοίχως, στους 11 230 και 7 700 τόνους. Εντεύθεν, οι ενάγοντες δεν υπέστησαν συνεπώς κανέναν πραγματικό και βέβαιο περιορισμό των αλιευτικών τους δυνατοτήτων κατά τη διάρκεια της επίμαχης περιόδου.

134 Κατά συνέπεια, για το σύνολο των προεκτεθέντων λόγων, συνάγεται ότι ούτε το γεγονός ότι οι ενάγοντες δεν έλαβαν το 90 % των αλιευτικών δυνατοτήτων που αναλογούν στο Βασίλειο της Ισπανίας στη ζώνη CIEM VIII, ούτε το γεγονός ότι ο γαλλικός στόλος πραγματοποίησε πλεονάσματα αλιευμάτων στην εν λόγω ζώνη αποδεικνύουν ότι οι ενάγοντες υπέστησαν πραγματική και βέβαιη ζημία που μπορεί να δημιουργήσει δικαίωμα αποζημιώσεως στο πλαίσιο της παρούσας αγωγής.

135 Δεύτερον, οι ενάγοντες ισχυρίζονται ότι η προσαπτόμενη στο Συμβούλιο παρανομία συνεπήχθη μείωση των τιμών και της ζητήσεως.

136 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι από κανένα στοιχείο της δικογραφίας, και συγκεκριμένα από κανένα στοιχείο που περιλαμβάνεται στην έκθεση AZTI, αποδεικνύεται το υποστατό της μειώσεως αυτής. Πράγματι, επισημαίνεται ότι η εν λόγω έκθεση παρουσιάζει απλώς, σύμφωνα με πίνακα που περιλαμβάνεται επίσης στο δικόγραφο της αγωγής, την εκτίμηση των οικονομικών «ζημιών» που φέρεται ότι υπέστη ο ισπανικός στόλος, εκθέτοντας μαθηματικούς τύπους, οι παράμετροι των οποίων δεν έχουν διευκρινιστεί, χωρίς να προτείνονται στοιχεία αφορώντα τις τιμές της αγοράς κατά τη διάρκεια της επίμαχης περιόδου. Περαιτέρω, ενόψει των στοιχείων που προσκόμισαν οι διάδικοι κατόπιν γραπτής ερωτήσεως που έθεσε το Πρωτοδικείο, αποδείχθηκε ότι η μέση τιμή γαύρου δεν μειώθηκε από το 1996 έως το 2001. Ως εκ τούτου, δεν ευσταθούν τα επιχειρήματα των εναγόντων ότι η προσαπτόμενη στο Συμβούλιο παρανομία συνεπήχθη μείωση των τιμών και της ζητήσεως.

137 Τρίτον, οι ενάγοντες ισχυρίζονται ότι υπέστησαν ζημία λόγω της αποδυναμώσεως της ανταγωνιστικής τους θέσης σε σχέση με τον γαλλικό στόλο.

138 Συναφώς, καθώς ορθώς υποστηρίζει το Συμβούλιο, οι ενάγοντες δεν προσκόμισαν κανένα συγκεκριμένο στοιχείο βάσει του οποίου μπορεί να αποδειχθεί η προβαλλόμενη αποδυνάμωση της ανταγωνιστικής τους θέσεως, αλλά απλώς διατυπώνει αόριστους και γενικούς ισχυρισμούς. Συνεπώς, η αγωγή των εναγόντων είναι αβάσιμη επ' αυτού του σημείου.

139 Τέταρτον, οι ενάγοντες υποστηρίζουν ότι υπέστησαν ζημία λόγω της υπερεκμεταλλεύσεως και της μειώσεως των πόρων.

140 Επιβάλλεται επίσης η διαπίστωση ότι οι ενάγοντες δεν προσκομίζουν κανένα συγκεκριμένο στοιχείο ικανό να αποδείξει τον ισχυρισμό τους σχετικά με τη μείωση των πόρων, αλλά διατυπώνουν απλώς συναφώς αόριστους και γενικούς ισχυρισμούς. Ισχυρίζονται απλώς ότι η μείωση αποδεικνύεται από το γεγονός ότι το Βασίλειο της Ισπανίας ουδέποτε μπόρεσε να εξαντλήσει την ποσόστωσή του. Πάντως, ο ισχυρισμός αυτός και μόνο στερείται προφανώς ερείσματος, εφόσον το ΤΑC για την επίμαχη περίοδο, το οποίο είχε ετησίως καθορισθεί λαμβάνοντας υπόψη, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 4 και 8 του κανονισμού 3760/92, την κατάσταση των φυσικών πόρων, ενόψει των διαθεσίμων επιστημονικών γνωμών, δεν τροποποιήθηκε κατά τη διάρκεια της επίμαχης περιόδου, και διατηρήθηκε σε 33 000 τόνους.

141 Τέλος, καθόσον οι ενάγοντες ζητούν την αποκατάσταση μελλοντικής ζημίας, αρκεί η διαπίστωση ότι δεν απέδειξαν ότι η εν λόγω προβαλλόμενη ζημία είναι άμεση και προβλέψιμη με επαρκή βεβαιότητα (βλ., συναφώς, την προαναφερθείσα στην ανωτέρω σκέψη 110 απόφαση Hameico Stuttgart κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, σκέψη 63).

142 Συναφώς, οι ενάγοντες ισχυρίζονται ότι το ΤΑC γαύρου μειώθηκε σε 11 000 τόνους το 2003. Ωστόσο, ο ισχυρισμός αυτός είναι εσφαλμένος. Πράγματι, από το παράρτημα Ι Δ του κανονισμού (ΕΚ) 2341/2002 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2002, περί καθορισμού, για το 2003, για ορισμένα αποθέματα ιχθύων και ομάδες αποθεμάτων ιχθύων, των αλιευτικών δυνατοτήτων και των συναφών όρων στα κοινοτικά ύδατα και, για τα κοινοτικά σκάφη, σε άλλα ύδατα όπου απαιτούνται περιορισμοί αλιευμάτων (ΕΕ L 356, σ. 12), προκύπτει ότι το ΤΑC γαύρου για τη ζώνη CIEM VIII σχετικά με το έτος 2003 είχε καθορισθεί σε 33 000 τόνους. Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι το εν λόγω ΤΑC διατηρήθηκε σε 33 000

τόνους τόσο το 2002 [παράρτημα I D του κανονισμού (ΕΚ) 2555/2001 του Συμβουλίου, της 18 Δεκεμβρίου 2001, περί καθορισμού, για το 2002, για ορισμένα αποθέματα ιχθύων και ομάδες αποθεμάτων ιχθύων, των αλιευτικών δυνατοτήτων και των συναφών όρων στα κοινοτικά ύδατα και, για τα κοινοτικά σκάφη, σε άλλα ύδατα όπου απαιτούνται περιορισμοί αλιευμάτων (ΕΕ L 347, σ. 1)] όσο και το 2004 [παράρτημα I B του κανονισμού (ΕΚ) 2287/2003 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2003, περί καθορισμού, για το 2004, για ορισμένα αποθέματα ιχθύων και ομάδες αποθεμάτων ιχθύων, των αλιευτικών δυνατοτήτων και των συναφών όρων στα κοινοτικά ύδατα και, για τα κοινοτικά σκάφη, σε άλλα ύδατα όπου απαιτούνται περιορισμοί αλιευμάτων (ΕΕ L 344, σ. 1)].

143 Τέλος, όσον αφορά το αίτημα να διαταχθούν αποδείξεις, που υπέβαλαν οι ενάγοντες στις 31 Μαΐου 2005, υπενθυμίζεται ότι ένα αίτημα για διεξαγωγή αποδείξεων, όταν προβάλλεται μετά το πέρας της προφορικής διαδικασίας, μπορεί να γίνει δεκτό μόνον εφόσον αφορά πραγματικά περιστατικά που θα μπορούσαν να ασκήσουν κρίσιμη επιρροή στην επίλυση της διαφοράς και εφόσον ο ενδιαφερόμενος δεν μπόρεσε να τα προβάλει πριν από το πέρας της προφορικής διαδικασίας (απόφαση του Δικαστηρίου της 8ης Ιουλίου 1999, C-227/92 P, Hoechst κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-4443, σκέψη 104). Εν προκειμένω, παρατηρείται, αφενός, ότι οι ενάγοντες δεν προέβαλαν καμία δικαιολογία για να αποδείξουν ότι, κατά την άσκηση της αγωγής τους, δεν μπόρεσαν να τεκμηριώσουν τον ισχυρισμό τους όσον αφορά την υπερεκμετάλλευση και τη μείωση των πόρων. Συγκεκριμένα, οι ενάγοντες δεν εξηγούν γιατί τους ήταν δυνατόν, στο στάδιο υποβολής του δικογράφου της αγωγής ή τουλάχιστον στο στάδιο υποβολής του υπομνήματος απαντήσεως, να ζητήσουν τη διεξαγωγή πραγματογνωμοσύνης. Εντεύθεν, το αίτημα είναι απαράδεκτο.

144 Περαιτέρω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, εν πάση περιπτώσει, το αίτημα διεξαγωγής αποδείξεων είναι αλυσιτελές. Πράγματι, παρατηρείται ότι από κανένα από τα στοιχεία που προσκόμισαν οι ενάγοντες δεν στοιχειοθετείται ή εκφράζεται η υπόθεση ότι η μείωση των αλιευμάτων ή η δυσμενής βιολογική κατάσταση του αποθέματος το 2005 μπορεί να οφείλονται στις ακυρωθείσες με την απόφαση της 18ης Απριλίου 2002 διατάξεις ή σε προηγούμενη υπερεκμετάλλευση του γαύρου. Αντιθέτως, από την έκθεση «Arrantza 2003», που εκπόνησε το Instituto Tecnológico Pesquero y Alimentario, η οποία επισυνάπτεται ως παράρτημα στο

υπόμνημα αντικρούσεως, προκύπτει ότι ο κύκλος της ζωής του γαύρου είναι πολύ βραχύς και οι ποικιλίες του είδους του πολλές, οπότε μπορεί να υπάρξουν, από το ένα έτος στο άλλο, περίοδοι κρίσεως στο είδος του, και μάλιστα περίοδοι ελλείψεως. Επομένως, σύμφωνα με την εν λόγω έκθεση, το 2002, η βιομάζα των ιχθύων αναπαραγωγής βρισκόταν σε ασφαλή βιολογικά όρια, που εκτιμώνταν σε 56 000 τόνους, δηλαδή πέραν της βιομάζας προλήψεως των 36 000 τόνων. Υπό τις συνθήκες αυτές, τα προσκομισθέντα από τους ενάγοντες στοιχεία δεν ασκούν αποφασιστική επιρροή στη λύση της διαφοράς.

145 Επομένως, πρέπει να απορριφθεί το προβληθέν από τους ενάγοντες αίτημα διεξαγωγής αποδείξεων.

146 Για όλους αυτούς τους λόγους, συνάγεται ότι οι ενάγοντες δεν απέδειξαν το υποστατό των ζημιών τις οποίες προβάλλουν.

147 Εφόσον οι ενάγοντες δεν απέδειξαν ούτε την ύπαρξη κατάφωρης παραβιάσεως κανόνος δικαίου που απονέμει δικαιώματα στους ιδιώτες, ούτε το υποστατό της προβαλλομένης ζημίας, συνάγεται ότι δεν στοιχειοθετείται η ευθύνη της Κοινότητας, χωρίς να απαιτείται να εξακριβωθεί αν πληρούται η προϋπόθεση σχετικά με την αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της φερομένης παρατυπίας και της προβαλλομένης ζημίας.

148 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη η αγωγή που άσκησαν οι ενάγοντες, χωρίς να χρειάζεται να κριθούν τα επιχειρήματα σχετικά με το παραδεκτό.

Επί των δικαστικών εξόδων

149 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι οι ενάγοντες ηττήθηκαν, πρέπει να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα, συμφώνως προς τα αιτήματα του εναγομένου.

150 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 4, του ίδιου κανονισμού, τα κράτη μέλη και τα όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αγωγή.

2) Οι ενάγοντες φέρουν τα δικά τους δικαστικά έξοδα καθώς και τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Συμβούλιο.

3) **Η Γαλλική Δημοκρατία και η Επιτροπή φέρουν τα δικά τους δικαστικά έξοδα.**

Jaeger Tiili Czúcz

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο, στις 19 Οκτωβρίου 2005.

Ο Γραμματέας Ο Πρόεδρος

E. Coulon M. Jaeger